

D950-2-52
16-4-51

T950-2/4

#1157

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 1,018

PENKTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 13, 1951, TORONTO, ONTARIO

M E T A I X X

Nacionalis Asemblis Taikai Ginti Reikalauja Pasirašyt Taikos Pakta

TORONTO. — Čia įvykęs Nacionalis Asemblis Taikai Ginti vyriausiu savo veikimo uždaviniu priėmė reikalavimą, kad penkios didžiosios jėgos, Tarybų Sąjunga, Britanija, Francija, Jungtinės Valstijos ir Kinijos Liaudies Respublika, pasirašytų taikos pakta.

Taikos gynimo šalininkai rinks po visą Kanadą parašus po peticija už tokio pakto pasirašymą.

Nacionalis Asemblis Taikai Ginti praėjo labai sėkmingai ir entuziastiškai. Suvažiavime dalyvavo 2,658 delegatai. Be to, buvo 896 korespondenciniai delegatai, kurie užsimokėjo įžangą ir atsiuntė raštiškus pasiūlymus. Taigi, bendrai buvo 3,556 delegatai.

Suvažiavimą atidarė Rev. J. G. Endicott, Kanados Taikos Kongreso prezidentas. Jį sveikino United Church, kur įvyko suvažiavimas, klebonas, pora kitų dvasiškių, taipgi Dr. Woodard iš Anglijos. Telegramomis sveikinių buvo iš Francijos, Anglijos, Kinijos ir kitų šalių.

Suvažiavimas užsibaigė masiniu mitingu Massey Hall, kur kalbėjo jaunas Kvebeko francūzų rašytojas J. J. Richard, Dr. Endicott ir Dr. Woodard.

Dr. Woodard, energingas Anglijos krikščionis, gabus gydytojas, karo metu gelbėjęs kareivių gyvybę, patyręs visus karo baisumus, pareiškė, kad krikščionybė šandien stovi ant kryžkelės. Jis sakė, kad tokie dalykai, kaip karas Korėjoj, Indonezijoje, Burmoj, ypač Korėjoj, kur jis vedamas Jungtinių Tautų ir krikščionybės vardu, jokiū būdu nesuderinamas su krikščioniškais principais.

Dr. Endicott, uždarant suvažiavimą, pažymėjo, kad Jungtinės Tautos iškrypo iš kelio, nesilaiko savo čarterio. Judėjimas už taiką yra pastangos atgaivinti Jungtinių Tautų principus, išgelbėti žmonių nuo baisios prapulties.

Visi kalbėtojai buvo karštai priimti kaip delegatų, taip ir svečių. Plėtimui taikos judėjimo buvo suaukota graži suma.

Prez. Trumanas, Francijos ambasadorius Amerikai ir Francijos prezidentas Auriol kalbasi Baltajame name. Auriol buvo labai šiltai priimtas Washingtone ir Ottawoj. Jo vizito tikslas — sustiprinti mas karinio pasirengimo.

Britai ir Francūzai Priešingi MacArthurui

LONDON. — Britanijoje ir Francijoje didelis pasipiktinimas generolo MacArthur'o šūkavimais prieš kiniečius. Jie reikalauja, kad jis būtų arba suvaldytas arba pašalintas iš komandos.

Britus ir francūzus suerzina

Iraniečiai Atmeta Britų Protestą

Teheran. — Irano premjeras Hussein Ala atmetė britų protestą dėl nutarimo nacionalizuoti \$500,000,000 vertės aliejaus šaltinius, valdomus bendrai britų ir iraniečių. Jis sako, kad ne britų reikalas, ką jie daro.

Tuo pačiu sykiu jis pažymėjo, kad klausimas dar nebaigtas ir dar yra vietos susitarimams.

Aliejaus darbininkai streikuoja reikalaudami didesnių algų. Kraštutiniai nacionalistai grumoją asasinacijomis tiems, kurie trukdys nacionalizacijai.

no vėlesnieji jo pareiškimai. Kiek anksčiau jis sakė, kad būtų galima paklupdyti kiniečius, jeigu būtų bombarduojama Kinija. Šiomis dienomis jis vėl išsiplepėjo. Jis pareiškė, kad reikia panaudoti čiangkaišekininkus atidarymui antrojo fronto prieš Kiniją.

Britai ir francūzai yra priešingi išplėtimui karo už Korėjos ribų. Jie sako, kad jie nori likviduoti Korėjos karą be didesnių implicacijų.

Čia esą gauta žinių, kad prezidentas Trumanas, gavęs britų protestą, davęs įsakymą MacArthurui nesakyti politinių kalbų, o apsirubė žiuoti įsakymų pildymu.

TOKIJO. — Gen. Ridwagay pareiškė, kad jis nemato karo galo. Girdi, korėjiečiai komunistai nemana pasiduoti. Jie norį sunaikinti savo priešus. Karą galį baigti tik tai diplomatai.

Jis tikrai nepasakė, ko kiems galams jisai tenai būna, jeigu nenori būti sumuš-

Organizuoti Darbininkai Reikalauja Lubų Kainoms

OTTAWA. — Organizuoti darbininkai, kurių Kanadoje yra arti 1,000,000, reikalauja uždėti lubas ant kainų arba darbininkai įteiks naujus reikalavimus pakelti algas.

Organizuotų darbininkų atstovai lankėsi pas ministrų kabinetą ir davė įspėjimą valdžiai.

Darbininkų reikalavimai pakelti algas, sakė jie, gali neapsieiti be streikų.

Jeigu valdžia nesiims priemonių kainoms suvaldyti, sa-

tu. Juk tenai ne amerikiečių pranešė. Jeigu amerikiečiai pasitrauktų, niekas jiems negrumotų.

Čia yra spėliojama, kad korėjiečiai ir kiniečiai rengiasi ofensyvai.

MASKVA. — Maskvos radijas skelbia Pekingo radio pranešimą, kad amerikiečių orlaiviai bombardavo Mandžūriją per kelius kartus, užmušė visą eilę civilių žmonių. Jungtinių Tautų jėgos nustojo ant 38 lygiagretės. Jos veržiasi pirmyn. Kai kurie diplomatai mano, kad tas griaua galimybes deryboms dėl taikos.

Surado Mirties Duobę Vienuolyne

PEKING. — Nekalto prasidėjimo vienuolių vienuolyne kieme surado duobę, kuri pilna priversta vaikų lavonų. Vienuolynas randasi Kantone. Jo vaikų prieglauda buvo kanadiečių vienuolių rankose.

Penkios vienuolės kaltinamos už sužinų vaikų žudymą. Kaltinime sakoma, kad per 1950 metus iš 2,216 vaikučių, paimtų į tą prieglaudą, mirė 2,168. Išliko gyvi tik 48.

Per praėjusius dvejus metus, kaip pati prieglaudos viršininkė prisipažino, mirė 4,000 vaikučių. Vienuolės, priėmusios vaikus, sukišdavusios juos 24 valandoms į požeminį šaltą kambarį. Kurie vaikai išlaikydavę tą tuos apkrikštydavusios ir primdavusios.

Visus sunkius darbus atlikdavę vyresni vaikai. Vienuolės elgdavusios su jais labai žiauriai.

kė jie, tai darbininkams nebus kito kelio, kaip pradėti naują kampaniją už algų pakėlimą.

Tuo tarpu pragyvenimas kyla ir kyla. Kurios unijos turi sutartyse punktą, kurs sako, kad algos turi būti pakeltos pagal pakilimą kainų, tai dar pusė bėdos, bet tokių sutarčių yra mažai. Be to, yra dar nemažai darbininkų, kurie neorganizuoti. Jų algos taipgi daug toliau atsilikę, negu organizuotų.

Iš valdžios pusės buvo pareikšta, kad valdžia išeitį mato ne kainų kontrolę, bet didesniuose taksuose, suvaržymuose pirkti. Tai labai klaidingas samprotavimas. Infliacija galima sulaukyti tik tai uždėdant lubas ant kainų.

Vyriausybės, kaip provincialės, taip ir federalė, daug kalba apie išvengimą infliacijos, bet nesiima žygių. Tiesa, suvaržė kiek užpirkimus ant išsimokėjimo, bet tuoj po to pranešė, kad pragyvenimas pakilo daug daugiau, negu bile kuriuo kitu metu.

Darbininkų tarpe auga susirūpinimas, kad infliacija ateis anksčiau, negu kad bus ji atitinkamai pastebėta.

Britai Jaučią Netekę Savo Nepriklausomybės

TORONTO. — "Didžiojoje Britanijoje nėra nei vieno vyro ar moters, kuris nejaustų, kad mūsų tautinis suverenumas buvo parduotas Jungtinėms Valstijoms," pareiškė Dr. Christopher Woodard, konservatyvus britų visuomenininkas, uolus taikos gynėjas, čia atvykęs dalyvauti Nacionaliaame Asemblis Taikai Ginti, kuomet jis buvo spaudos atstovų paklaustas, kaip jis žiūri į Britanijos tokią prisirišimą prie Amerikos.

Jis pasakė, kad jeigu būtų galima praveisti laisvus balsavimus parlamente, kurie nieko nesirištų su rinkimais, tai Attlee valdžia būtų sumušta, jeigu ji balsuotų prieš pasiūlymą tiesioginiai tartis su Tarybų Sąjunga.

Pasidairius Po Kanada

Pragyvenimas ir vėl šoktelėjo aukštyn. Tik puspenkto punkto, bet aukštyn, o ne žemyn.

Lyginant su 1939 metų, dabar pragyvenimas kainuoja beveik 80 nuošimčių daugiau. Tikrumoje taip ir yra, nes vyriausybės statistika visuomet būna atsilikusi.

Taigi, jeigu šeimos pragyvenimui į savaitę 1939 metais reikėjo \$10.00, tai dabar jau reikia \$18.00.

Reikia pastebėti, kad pastaruoju laikų pragyvenimo pabrangimas eina daug spartesniu tempu.

Darbininkams, kuriems visuomet sunku suvesti galą su galu, tas reikiama naujas bėdas. Jie turi arba susiveržti diržą, arba reikalauti pakelti algas. Ir vienas ir kitas yra nelengvas dalykas.

Tuo tarpu, kai organizuoti darbininkai išnaujo kelia reikalavimą, kad valdžia įvestų kainų kontrolę, pradėjo triukšmauti ir fabrikantai.

Britų Kolumbijos Manufaktūristų Asociacija priėmė rezoliuciją, šaukiančią visus biznierių stoti į kovą prieš gražinimą kainų ir algų kontrolės.

Gi federalė valdžia sako, kad ji kovos infliaciją apkarpydama kredita, didindama taksus. Tas reikiama, kad neurtinamam žmogui nebebus įmanoma bent ką įpirkti.

Kredito sumažinimas reikiama, kad perkant ką nors reikės daugiau įmokėti, per trumpesnę laiką išsimokėti, o didesni taksai — dar mažesnes pajamas.

Turtingiems nieko nereikiama nei vienas, nei kitas.

Kanados Bažnytinio Komiteto Pildančioji Taryba, atstovaujanti visas protestoniškas bažnyčias, priėmė rezoliuciją, reiškančią susirūpinimą dėl karo Korėjoj.

Ji sako, kad Korėjos žmonės virto aukomis dviejų pusių, ir kad Korėjos karas grumoją pavojumi visam pasauliui.

Minėta taryba su Dr. W. J. Gallagher priešakyje ragina Jungtines Tautas atnaujinti pastangas likviduoti karą Korėjoj.

Toliau ta taryba reikalauja ginklavimosi sumažinimo ir kontroliavimo. Ji sako, kad negalima daleisti, kad ginklai dominuotų visam žmonių gyvenimui.

Kanados Taikos Kongreso žmonės, kurie lankėsi Ontarijos parlamente su pasiūlymais, pranešė, kad nemažas skaičius Ontarijos parlamento narių yra simpatiški taikos judėjimui.

Net devyni parlamento nariai pasisakė už tai, kad didžiosios jėgos turėtų sudaryti taikos paktą, kaip reika-

lauja Pasaulinė Taikos Taryba.

Šalčiausia linkui delegacijos atsinešė CCF provincialis lyderis Jolliffe.

Kanados valdžia buvo pažadėjusi Indijai 25,000 tonų šalnos pakastų kviečių, bet Indija pranešė, kad ji neims jų.

Kaip juos imti, jeigu pats prekybos ministeris pripažino, kad tie kviečiai kanadiečiams neuadingi.

Kanados valdžia manė, kad indai paims ir tokius kviečius, kurių kanadiečiai nenori valgyti, bet jie atsisakė imti, nors duonos trūksta.

Katalikų federacija pradėjo vaju už paliuosavimą Renė Roque iš kalėjimo. Jis nu-teistas šešioms mėnesiams už vadovavimą asbestos darbininkų streikui.

Kvebeko premjeras Duplessis sako, kad katalikų darbininkų federacija elgiasi subversyviai, kuomet ji rei-

kalauja paleisti vieną iš savo lyderių, bet ji nepaiso premjero grumojimų.

Federacija nusistačiusi surinkti bent 50,000 parašų po peticija.

Toronto darbininkai rengiasi minėti Pirmą Gegužės balandžio 29 dieną, vakare, Massey Hall.

Programą sudarys visų tautų menininkai. Bus geri kalbėtojai.

Toronto Vyrų Spaudos Klubas pereitą penktadienį buvo užrišęs ant klubo durų juoda juosta. Tai buvo išreikšimas gedulos dėl uždarymo La Prensa Argentinoje.

Jungtinėse Valstijose taipgi spaudos klubai, laikraščiai ir nekurios radio stotys turėjo gedulos dieną sąryšyje su La Prensa uždarymu.

La Prensa buvo didžiausias Argentinoje laikraštis, bet nepritarias Perono diktatūrai. Reikia pasakyti, kad daugelis tų klubų ir laikraščių, kurie dabar skelbia gedulos dienas, labai džiaugėsi, kad peronistai laimi.

Kanadietis

Negarbingas Dipukų Pasirodymas

TORONTO. — Kas įvyko čia praėjusį sekmadienį turi būti žinoma po visą Kanadą. Žmonės, kurie matė tą įvykį, negalės užmiršti ilgai. Ypač negalėsime meš, seni Kanados lietuviai, užmiršti to įvykio. Tiesiog buvo galima apsigirti iš gėdos ir pasipiktinimo.

Kaip žinia, čia įvyko Nacionalis Asemblis Taikai Gintai. Jį sušaukė Kanados Taikos Kongresas. Šis judėjimas yra vadovaujamas protestonų dvasiškių, nors nemažai paramos jis turi ir tarp kitų įsitikinimų žmonių. Ji remia ir katalikai. Ta paliudija faktas, kad iš Kvebeko provincijos buvo 500 francūzų, kurie yra karšti katalikai.

Suvažiavime visą laiką figuravo dvasiškiai. Pirmoj sesijoje kalbėjo net keturi kunigai. Jį karštai sveikino karštas krikščionis ir konservatas iš Londono, Anglijos, Dr. Woodard. Sekmadienį, užbaigiant suvažiavimą, taipgi kalbėjo du kunigai. Neteko pastebėti nei vieno komunistų lyderio.

Delegatams buvo laikomos dvejios pamaldos. Katalikams buvo katalikų pamaldos katalikų bažnyčioj. Visiems kitiems pamaldos buvo Massey Hall, protestonų kunigo vadovybėj. Kas dalyvavo tose pamaldose, galėjo įsitikinti, kad milžiniška didžiama delegatų buvo tikinti žmonės. Nei vienas iš kalbėtojų nesigynė, kad jie yra krikščionys.

Šis suvažiavimas įvyko todėl, kad vis daugiau ir daugiau žmonių pradeda įsitikinę jog valstybių ir bažnyčių vadovybė mina pokojų religi-

nus principus, laužo Jungtinių Tautų čarterį ir greitai žingsniu slenka linkui karo, kuris sugriautų viską, kas gražu, kultūringa ir dora.

Bet štai tuo metu kada pabundanti krikščionys svarstė, kaip išgelbėti taiką, kaip išgelbėti žmoniškumą, fašistiniai dipukai, jų tarpe ir lietuviai, rengėsi užpulti šiuos taikos prietelius. Ir jie tą padarė. Kada atėjo laikas žmonėms rinktis į Massey Hall, jie sugūžėjo prie salės ir neleido žmonių į salę. Jie atėjo su plakatais, gerai organizuoti. Koks jų buvo riksmas, koks šlykštus elgėsys.

Policija, žinoma, turėjo juos pavaryti. Ir kaip šlykštū buvo žiūrėti, kada jie buvo policijos varomi nuo salės nelyginant kaip žvėgaujantų kiulių banda. Dar

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop

Skubus ir Geras Patarnavimas

P. MOTIEJUNAS Savininkas

640 Main St., Winnipeg

Telefonas 925 821

Dr. A. H. Cottick

Dantų Gydytojas Chirurgas

Taisau ir Naujus Įdedu. Darbas Garantuotas 802 Tronto General Trust Bldg. Winnipeg, Man.

šlykščiau buvo klausytis lietuvių, jų tarpe ir moterų, riksmų: "Eikim į salę, eikim. Sukelkim triukšmą."

Nors policija juos stūmė nuo svetainės, bet nekurie prasiskverbė į salę. Ir vos pirmininkas prakalbėjo, tuojau pradėjo rėkauti. Bet tvarkdariai juos negarbingai išmetė lauk. Ir kada jie, kaip utelės iš plaukų, buvo išrinkti, tada užviešpatavo ramumas ir tradicinė kanadiška tvarka.

Dipukai savo neatsiekė. Mitingas įvyko labai gražiai. Trys tūkstančiai gražiai užpildė salę, nors policija, bijodama, kad dipukai neįsiskverbtų, neleido į salę ir nedipukų. Daugelis grįžo, įskaitant ir nemažą skaičių delegatų.

Ir koks žmonių pasipiktinimas buvo. Pats Dr. Endicott buvo priverstas pareikšti, kad tokį gražų taikos šalininkų darbą norėjo sutrukdyti hitlerinis brudas.

Dipukų vardas baisiai smunka visoj Kanadoj, bet šis jų pasirodymas tikrai parodė juos visoj žemumoje. Tiesiog širdis skaudėjo žiūrint į lietuvius tokioj negarbingoj rolėj. Dr. Kaškeliavaiskas tikrai "kutūringai" pasirodė. Kaip skaudu, kad randasi tokių, kurie duodasi į tokia gėdą pastatyti.

Viską matęs

O Kaip Pas Mus?

Skaitau Laisvėj ir galvoju: žmogus yra biauirus sutvėrimas. Turi protą, bet elgiasi

taip, kad net gėda ir pagalvoti. Jis užsiima vagystėmis, gembleryste ir kitais negarbingais darbais. Reikia pasakyti, kad tuo serga ne vien amerikiečiai. Tie negerumai prasiveržia ir šion pusėn ru-bežiaus.

Tarp lietuvių taipgi atsiranda gemblerių. Čia, tabako augintojų apylinkėj, veik visuose miesteliuose randasi gemblerių. Žinoma, tiems, kurie turi geras pajamas, skaito tūkstančiais, tai šimtas kitas ne pinigai, ale tie vargšai, kurie ant valandų dirba, tai tikrai pabarimo verti.

Jeigu tie pinigai būtų išleidžiami ant apšvietos, palaikymui taikos, kiek naudod būtų. O gemblerystė puldo žmogų moraliai ir materialiai. Didelis papeikimas netik tiems, kurie užsiima gembleryste, bet ir tiems, kurie pasiduoda tai pažeminančiai "profesijai" apgauti.

Vietinė

PADEKA

Leiskite išreikšti širdingą padėką visiems, kurie dalyvavo mūsų tėvo, Povilo Kavaliūno, paskutiniame atsi-sveikinime.

Be galo esame dėkingos visiems už jo karsto atlankymą, už gėles, už palydėjimą jo į amžiną poilsio vietą.

Taipgi širdingai ačiū visiems už parodytą mums nuoširdų draugiškumą bei išreikštą užuojautą.

Širdingiausiai ačiū visiems! Janė Naruševičienė Bronė ir Z. Janauskai

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj

Istodami į

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

VAJUS TĖSIS nuo VASARIO 1 iki GEGUŽIO 1

Laike Vajaus Įstojimas Perpus Nupigintas

Jaunimas nuo 16 iki 20 metų amžiaus Vajaus Metu

Priimamas Be Įstojamo Mokesčio

Draugija Turi 11 Kuopų Kanadoje Pašalpomis Išmokėjusi Suvirš \$60,000

Pašalpos Moka: \$3.50, \$7.00 ir \$10.00 į Savaitę

Pomirtinės Moka: \$80.00, \$120.00 ir \$160.00

Nario Mokestis: 35 c., 65 c. ir \$1.10 į Mėnesį

Draugijos Kapitalas Virš \$23,000

Dėl informacijų kreipkitės:

Ch. Narush, 489 Ossington Ave., Toronto 4, Ont.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas Telefonas: 46917

TARYBŲ LIETUVOJ

Kolūkiečių Ekskursijos

PAKRUOJIS. — Daugiau kaip trisdešimt kolūkiečių iš "Naujo ūkio" ir Salomėjos Nėries vardo žemės ūkio artelių dalyvavo ekskursijoje į pirmąjį rajone Lygumų kolūkį ir į Lygumų mašinų-traktorių stotį.

Lygumų žemės ūkio artelėje svečiai apžiūrėjo pavarai paruoštą sėklų fondą, pavyzdinčiai įrengtą sėklų valymo punktą, gyvulininkystės fermas, elektrinę, teikiančią šviesą kolūkio pastatams ir energiją mechanizuotiems darbo procesams. Po to ekskursantai aplankė mašinų - traktorių stotį, apžiūrėjo jos naujai gautą sudėtingą žemės ūkio techniką.

C. Paliukas

Lygumų MTS agronomas

Pjesė apie Lenino Jaunystę

Kaunas. Muzikiniame dramose teatre įvyko I. F. Popovo pjesės "Šeima" premjera. Ši pjesė — kūrinys apie Vladimiro Iljičiaus Lenino jaunystę, apie Uljanovų šeimą.

Pjesę statė režisierius I. Liozinas, Pagrindinius vaidmenis atliko: Marijos Aleksandrovnos — O. Kurmytė, Vladimiro Iljičiaus — H. Kuraskas, Anos Iljiničnos — S. Gopaitė, Aleksandro Iljičiaus — E. Kunavičius, Olgos Iljiničnos — A. Jotkaitė, Dimitrijaus Iljičiaus — V. Ignatonis, Marijos Iljiničnos — L. Jasiūnaitė ir kiti.

Atstatyti Ukmergės Vidurinės Mokyklos Rūmai

Ukmergė. — Baigti vienos gražiausių respublikoje vidurinės mokyklos rūmų atstatymo darbai. Šiuose rūmuose mokysis 900 Ukmergės vienuolikmetės mokyklos Nr. 1, moksleivių.

Mokyklos pastate yra didelė salė, biblioteka, raudonasis kampelis, gamtos ir fizikos kabinetai.

Kovo mėn. 5 d. atstatytuose rūmuose prasidėjo mokslas.

A. Usonis

Ant Rubikių Ežero

ANYKŠČIAI. Sėptynių rajonų — Anykščių, Utenos, Dusetų, Kupiškio, Obelių, Zarasų ir Rokiškio — kolūkių žirginio sporto mėgėjai suvažiavo į arklų lenktynes ant Rubikių ežero.

I-ją vietą laimėjo Anykščių rajono Marytės Melnikaitės vardo kolūkio lenktynininkas J. Žygelis, nuvažiavęs su į roges įkintu eržilu 1,600 metrų distanciją per 2 min. 54 sek. Antrą vietą užėmė Obelių rajono "Meldučių" artelės narys J. Uldukas su eržilu pasiekęs baigmę 2 sek. vėliau.

Arklų lenktynių žiūrėjo daugiau kaip tūkstantis žmonių.

V. Karvelis

Lietuvių Kalbos Institute

700 įvairių Lietuvos vietovių numatė šiais metais iširti dialektologai. Jiems iškeltas uždavinys — sudaryti pirmąjį lietuvių kalbos tarmių atlasą. Šio atlaso sudarymui jau pradėta ruošti.

Mokslo ir literatūros darbuotojams, o taip pat ir plačiai visuomenei skiriamas lietuvių literatūrinės kalbos žodynas. Jis baigiamas ruošti spaudai.

Grupė instituto darbuotojų tiria kalbinį palikimą, lietuvių kalbos klasikų raštus.

(Tiesa)

Nauji Stadionai

Per dvejus paskutiniuosius metus Vilniuje pastatyti trys stadionai (Valstybinis, "Dinamo" ir Jaunimo). Visos vietos čia sėdimos.

Naujieji aikštynai savo

tribūnose turi 30 tūkstančių sėdimų vietų. Stadionai puošiami meno kūriniais, sportininkų skulptūrinėmis figūromis.

(Tiesa)

Dailininkų Išvykos

VILNIUS. Nemaža Vilniaus dailininkų pastaruoju metu lankėsi broliškiosiose respublikose su tikslu susipažinti su dailininkų sąjungų darbu, įžymiųjų menininkų kūryba, ruošiamomis parodomis ir t.t.

Šiomis dienomis iš Rygos sugrįžo dailininkai A. Gudaitis ir J. Kuzminskas. Jie atstovavo mūsų respublikos dailininkus Latvijos TSR Tarybinių dailininkų sąjungos suvažiavime. Lietuvos TSR nusipelnęs meno veikėjas V. Palaima buvo nuvykęs į paskaitinimą dekoratyvinės-mumentinės dailės klausimais. Minėtas pasitarimas įvyko Maskvoje, TSRS Dailės akademijoje.

Grupė dailininkų dalyvavo ekskursijoje į Visasąjunginę dailės parodą.

(Tiesa)

Mokslininkas — Visuomenininkas

Ankstyvo ryto miglose išryškėja pilki kontūrai daugiaaukščių korpusų klinikoje miestelio, esančio gražiajame Kauno pakraštyje. Klinikose, laboratorijose, kabinetuose, verda gyvas kūrybinis darbas: čia įgyvendinami priešakiniai ligonių gydymo metodai, čia gimsta moksliniai darbai, auga jauni medicinos kadrų. Mokslininkų ir eilinių gydytojų, seserų ir sanitarų darba įkvėpia didysis stalininis rūpinimasis žmogumi.

Ligoninės terapatutinėje klinikoje rytinis ligonių apžiūrėjimas. Profesorius Juozas Kupčinskas atidžiai žiūri į ligonį, kilstelėjęs iš guolio. Žmogui reikia sugrąžinti sveikatą, ir profesorius atiduoda šiam kilniam reikalui visą savo patyrimą ir žinias.

Kiekvienas profesorius Kupčinsko lankymas — tikra mokykla, — kalba vienas iš profesorius mokinių, jaunas gydytojas, medicinos mokslų kandidatas Žiugžda.

Klinikoje, kuriai vadovauja profesorius Kupčinskas, gydytojai Gruodytė ir Žiugžda sėkmingai apgynė disertacijas medicinos mokslų kandidato laipsnui gauti, Urbanavičiūtė, Danis ir kiti ruošia disertacijas.

Nedidelėje, jaukioje patalpoje, kur langai uždenkti stromomis juodomis užuolaidomis, švysčioja mėlyna šviesa. Sutelkęs dėmesį, profesorius šiame užtemdytame kambaryje seką ramų, gilų ligonių miegą.

Vadovaudamasis I. P. Pavlovo mokslu, priešakinis ta-

rybinis mokslininkas prof. F. A. Andriejevas paruošė metodą vidaus ligoms gydyti ilgu miegu. Prof. J. Kupčinskas pirmas respublikoje pritaikė šį metodą poliklinikos veikloje.

Tyrinėdamas akademiko Pavlovo palikimą, žinomas rusų mokslininkas A. V. Višnevskis pasiūlė "novokaino bloko" metodą. Šis gydymo metodas plačiai pritaikomas prof. J. Kupčinsko vadovaujamoje klinikoje.

Paskaitas apie I. P. Pavlovo mokslų profesorius Kupčinskas ir jo mokiniai skaito ne tik Lietuvos TSR mokslų akademijos sesijose, gydytojų suvažiavimuose, medicinos mokslo įstaigose, bet ir respublikos rajonuose — Marijampolėje, Lazdijuose, Kėdainiuose ir kt.

Juozas Kupčinskas žinomas kaip aktyvus Pavlovo mokslo propagandininkas.

Vokiškieji fašistai ir lietuviškieji buržuaziniai nacionalistai 1941 metais profesorius Kupčinską pašalino iš Kauno universiteto. Kai Tarybinė Armija vėl išvadavo Kauną, profesorius sugrįžta į universitetą. Jis — ne tik ligoninės terapijos katedros vedėjas, jis taip pat didžiųjų Tarybų valdžios laimėjimų nenuilstamas propagandininkas, jaunimo auklėtojas. Nuo 1944 metų drg. J. Kupčinskas yra Kauno universiteto prorektorius mokymo ir mokslo reikalams, o nuo 1947 metų — universiteto rektorius.

Nepaisant didelio administracinio ir pedagoginio darbo, drg. Kupčinskas visada

suranda laiko rimtiems moksliniams darbams. J. Kupčinskas — medicinos mokslų daktaras, 27 mokslinių darbų autorius, Visasąjunginės mokslinės terapeutų draugijos valdybos narys, Draugijos mokslinėms ir politinėms žinioms skleisti Kauno srities skyriaus pirmininkas. Už savo atsidavusį darbą, profesorius Kupčinskas apdovanotas Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu. Dabar Juozas Kupčinskas vadovauja medicinos institutui Kaune.

Drg. Kupčinsko vardas plačiai žinomas respublikos dirbantiesiems. Kauno srities Ariogalos rajono žemės ūkio artelės "Ažuolo" kolūkiečiai vieningai iškėlė Juozą Kupčinską kandidatu į Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatus Betygalos rinkiminėje apygardoje Nr. 77.

J. Skliutauskas

Daugiavaikių Šeimose

VILNIUS. Kada Stefanija Jankauskienė susilaukė dvykū, jos džiaugsmui nebuvo galo. Tiesa, nelengva yra auginti šešis vaikus, bet tarybinė santvarka kiekvienam iš jų atvėrusi šviesų kelią į gyvenimą.

Jankauskienės vyras Petras dirba sodininku Vilniaus daržininkystės - sodininkystės technikume. Šios mokslo įstaigos administracija aprūpino Jankauskų šeimą butu, o Dzeržinskio rajono pašalpy daugiaavaikėms ir vienišoms motinoms skyrius kas mėnesį moka Jankauskienei pašalpą.

Jankauskų mokyklinio amžiaus vaikai lanko mokyklą. Sodininkas ir jo žmona ramūs dėl savo vaikų ateities: tarybų valdžia sudarė jiems sąlygas mokytis, išgyti specialybę, išaugti naudingais savo liaudžiai žmonėmis.

Vilnietė Liucija Čipliesnė — 8 vaikų motina. Gausų vaikų būrį auginti jai padeda valstybė. Ligį šiol drg. Čipliesnei jau išmokėta daugiau kaip 15 tūkstančių rublių pašalpų. Gausėjant šeimai, auga ir išmokamų pašalpų dydis. Kai tik kuris iš Liucijos Čipliesnės vaikų paauga, jis leidžiamas mokyklon.

(Tiesa)

Filmų Skirti Liaudžiai

VILNIUS. — Vilniaus kinuose demonstruojami geriausiai tarybiniai meniniai filmai. Paskutiniu metu vilniečiai matė ekrane filmus "Musorgskis", "Toli nuo Maskvos", "Alitetas išeina į kalnus", dokumentinius filmus apie didžiąją kinų liaudies pergalę, "Tarybų Estiją" ir daugelį kitų. Demonstruojant geriausius tarybinius filmus, kinai dažnai bū-

na perpildyti žiūrovų, bilietai išperkami iš anksto.

Prieš metus Vilniuje pradėjo darbą Lietuvos kino studija. Operatoriai drauge su svečiais iš Mokslos — Centrinės Raudonosios Vėliavos dokumentinių filmų kino studijos nufilmavo įmonių ir kolūkių žmones, jų darbą ir šventes, užfiksoavo mokslo įstaigų veiklą, kultūrinį gyvenimą. Dabar montuojamas spalvotas "Tarybų Lietuvos" dokumentinis filmas.

(Tiesa)

Didelis Skaičius Gauna Stipendijas

VILNIUS. — Iš visos respublikos suvažiuoja jaunuoliai į Vilniaus aukščiausiosios mokyklos. Jiems sudarytos plačios galimybės tapti aukšta kvalifikuotais specialistais, žengti į priekį.

Valstybė didžiai rūpinasi aukštųjų mokyklų studentais. Pakanka pažymėti, kad šiuo metu keturiose Vilniaus aukštosiose mokyklose (universitete, pedagoginiame institute, dailės institute ir konservatorijoje) 3,900 studentų mokomas stipendijos. Vien tik Vilniaus universitete 19 procentų stipendininkų gauna padidintas mokymosi pirmųjų stipendijas.

Eilė ypatingai gabių studentų yra skirtos vardinės stipendijos. Stuokės - Gucevičiaus vardo stipendiją gauna dailės instituto studentas G. Valinskis, aštuoniems Vilniaus universiteto istorijos-filologijos fakulteto studentams skirtos Petro Cvirkos ir Salomėjos Nėries vardo stipendijos ir t.t.

Žiemos ir vasaros atostogų metu dideliame skaičiui studentų skiriamos atilsinės į Lietuvos ir broliškųjų respublikų kurortus, jiems rengiamos ekskursijos ir turistinės kelionės. Beveik visas išlaidas apmoka aukštųjų mokyklų darbuotojų profesinė sąjunga.

(Tiesa)

Individuali Statyba

Panevėžys. — Neseniai į savo naujai pastatytus gyvenamuosius namus persikėlė gelžkelininkai Mykolas ir Utkevičius, mokytoja Lukšienė ir mėsos kombinato meistras Kalenikovas.

Naujus namus pasistatė gydytojai Uksas ir Stankevičius. Apie 200 miesto darbininkų ir tarnautojų baigia statyti individualius namus.

Per paskutiniuosius metus čia pastatyta keli simtai individualių namų, kuriuose apsigyveno darbininkų ir tarnautojų šeimos. Miesto pakraštyje atsirado naujos gatvės — Revoliucijos, Liudo Giros ir kitos.

(Tiesa)

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai.

LIAUDIES BALSAS

F. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: PLaza 4358

PAVOJINGIAUSI ŽMOGAUS PRIEŠAI

Ne visuomet žmogaus priešas yra matomas. Ir ne visuomet priešas atrodo priešu. Priešingai, pavojingiausias žmogaus priešas dažnai iš paviršiaus atrodo visai nepriešas. Už tai dažnai taip atsitinka, kad žmogus, galvodamas, kad jis bėga nuo priešo, užbėga ant pavojingiausio savo priešo.

Nepaslaptis, kad dabartiniu metu daugelis žmonių bauginasi pažangaus judėjimo. Atsiranda net tokių, kurie atsisada savo principų ir pradeda taikstyti prie tokių judėjimų, kurie atrodo visai nepavojingi. Pasitaiko tokių, kurie meta pažangią spaudą, organizacijas ir eina pas tuos, kurie jo manymu yra saugesni.

Kaip jau sakėm anksčiau, ne visuomet yra saugu ten, kur atrodo saugu. Paimkime vokiečius. Jiems atrodė, kad saugiausias ir naudingiausias kelias, tai pereiti pas nacius. Juk Vokietijoje buvo saugu ir "garbinga" būti naciui. Naciams buvo lengviau visur. Bet kaip išėjo su tuo saugumu? Nacizmas juos įvedė į tokią padėtį, kokios vokiečiai dar nepergyveno visoj Vokietijos istorijoje.

Čia, Kanadoje, daugeliui atrodo, kad daug saugiau laikytis nuošaliai, nedalyvauti pažangiam judėjime. Bet kaip tas viskas gali užsibaigti? Jeigu niekas nereikš opozicijos kapitalizmui, gyvenimas eis blogyn. Jeigu niekas nekovoja už taiką, įvyks karas. Reiks visiems atiduoti savo vaikus karo mašinai. Vieniems teks paguldyti galvas, kitiems teks invalido likimas.

Vokiečiai per praėjusį karą neteko 3,000,000 vyrų. Jų tarpe labai daug buvo tikrų nacių. Nacizmas neišgelbėjo jų nuo kariuomenės. Daugelis neteko namų. Išardytos šeimos, sunaikinta dora. Tauta pakėlė tokį nuostolį, kokio ji niekad nepakėlė.

Patys naciai, patekę į karo pragarą, keikė Hitlerį ir kitus viršininkus. Jie pamatė, kad nacių propaganda buvo grynas melas. Patikėjimas tai propagandai buvo didžiausias vokiečių pralaimėjimas. Ta propaganda, kuri paveikė vokiečius, buvo didžiausias jų priešas.

Pas mus dabar yra daug visokios propagandos. Labai lengva būti apgautu. Vietoj išsigelbėjimo nuo menko nemalonumo, galima užsitraukti didelę nelaimę. Bėgant nuo mažo nemalonumo, galima užbėgti ant paslėptos minos.

Taip, hemalonu, kuomet tave iš visų pusių puola, visokiais vardais vadina. Daug geriau užsidėti skraistę, kuri neerzina išnaudotojų ir jų pakalikų. Bet toks bailumas, toks taikstymasis nėra išganymas. Viena, koks žmogui gali būti ramumas, kuomet jis pamina po kojų kilnius principus, užsimaskuoja ir gyvena, nelyginant, kaip kermis, pasislėpęs nuo šviesos.

Liaudis dabar stovi daug aukščiau kultūriniai ir ekonominiai, negu kad praicite stovėjo. Bet ji laimėjo tą aukštį ne per taikstymąsi, gerinimąsi išnaudotojams, bet per kovą, per bruzdėjimą. Tiesa, laikas nuo laiko teko kam nukentėti. Priešakiniam kovotojams teko ne tik kalėjimuose pūti, bet ir gyvybes paaukoti. Bet tos aukos visai mažos, palyginus su tuo, kurias darbo žmonės paaukojo ant karų aukuro.

Besitaikstant galima išvengti vieno kito nemalonumo, bet galima užtraukti didžiausias nelaimes. Ir ką reiškia mažas nemalonumas prieš pasaulines skerdynes? O žmonės gali išvengti tokių skerdynių visai neaukodami savęs ant jokio aukuro. Užtektų tikrai pasirašyti po vienu kitu prašymu, po viena kita rezoliucija, paaukoti vieną kitą dolerį. Jeigu didžiama Kanados žmonių pasisakyti prieš karinius planus, prieš antidemokratinus veiksmus, valdžia turėtų klausyti.

Taigi, tas kelias, kuris atrodo daug saugesniu, galų gale gali būti pačiu pavojingiausiu. Bėgant nuo nemalonumo, nuo vieno kito priekaišto, galima įbėgti į tikrą nelaimę. Paklausius antidarbininkiškos propagandos galima likti auka, kaip kad liko milijonai vokiečių.

Didesnis vokiečių pasipriešinimas galėjo išgelbėti

KAS NAUJO PASAULYJE

Generolas MacArthur ir vėl suerzino Jungtinių Tautų Organizacijos diplomatus, pareikalavdamas antro fronto prieš kiniečius.

Jis pareiškė, kad Europos likimas sprendžiamas Azijoje. Jeigu tenai bus pralaimėta, tai bus pralaimėta ir Europoje.

Kad laimėti Azijoje, jis reikalauja pasiųsti čiangkaišekininkus į Kiniją atidarymui antro fronto.

Formosoj (Taivane) esą 800,000 čiangkaišekininkų, kurie dabar nieko neveikia.

Abejojama, tačiau, kad amerikiečiai, ypač britai, sutiktų su generolo MacArthur reikalavimais.

General-majoras Brock Chisholm, Jungtinių Tautų Organizacijos sveikatos komiteto generalis direktorius, pareiškė, kad sekandame kare, jeigu jis kils, niekas nelaimės.

Jis sako, kad žmonija susinaikintų taip, kad ji vargiai beatsikeltų.

Žmonija nuo tos baisios prapulties. Dabar tas gūla ant šio kontinento žmonių. Nuo mūsų priklauso žmonijos rytojais.

Apart bausių ginklų, sa-ko jis, yra kitų priemonių, kurios išžudytų nepaprastai daug žmonių.

Generolas Chisholm yra kanadietis.

—o—
Įvyko ginkluotas susikirtimas tarp Sirijos ir Izraelijos.

Sirijiečiai užmušė septynis Izraelijos policininkus parubežyje. Izraelitai, atsakydami į tai, bombardavo Sirijos pakraštį iš oro.

Kuo tas baigsis, sunku pasakyti.

Izraelija protestavo Jungtinėms Tautoms prieš Sirijos provokacijas ant rubežiaus. Sirijiečiai nekartą darę įsiveržimus į Izraeliją.

—o—
Jungtinių Valstijų teisėjas Irving Kaufman nuteisė mirtimi Julij Rosenbergą, 32 metų amžiaus elektrinį inžinierių, ir jo žmoną Ethel.

Jie buvo kaltinami perdavime slaptų informacijų Tarybų Sąjungos agentams laike karo.

VILNIUS

J. PALEMONAS

1

Daug keitės vėliavų ant kalno Gedimino, daug santvarkų, valdžių mūsų liaudis čia pažino. Kur smilko aukurai, kur sentėvių žinyčios — Išaugo puošnūs rūmai, katedros, bažnyčios. Garbė dievams čia plaukė maldose ir dūmuos — Žmonėms dangaus migla, o ponams rojus rūmuos. Tekėjo kraujo daug Nerin iš gatvių, aikščių, Neris atsimeina kaip grūmės kunigaikščiai, Kutuzovo kariai kaip Korsikietį vijo, Kaip pykčiu daugiabalsiu Vilniaus liaudis tvinko, Kaip kilo kovose dėl laisvės ir dėl duonos Čia pirmos Lietuvoje vėliavos raudonos.

2

Kadaise Lietuvoje be Vilniaus baigėm trokšti, Nūn kalbamės kasdien su Gedimino bokštu. Dar neseniai į Vilnių tik dainose traukėm, Nūn dainos atgimimo mums iš Vilniaus plaukia. Ne kaulų, ne karstų atvykom paveldėti, Ant aukurų senų aukų nemanom dėti, Ne klūpot ėjome prie Ostrobramos vartų — Kita aušra dabar vilioja mūsų kartą. Be Vilniaus Lietuva prisiekė nenurimti, Per Vilnių lemta jai laisvoj būty atgimti: Su Stalino vardu sau Vilnių mes laimėjom, Su ateitim nauja, didžia susižadėjom.

3

"Čia jūsų gatvės tik, namai gi mums priklauso", — Turtuoliai sakė tiems, kas valgė duoną sausa. Kaip kalinauskas mirt už liaudį nesibijo, Patyrėme — ir gatvės čia ne darbininko. Čia šeimnininkas tas, kurs viską kūrė, statė, — Vien skurdo giltinę per dešimt amžių matė. Iš pagrindų laikai dabar jau atsimainė: Gyvenimo vadu nūn darbininkas eina. Kas šandie čia namų ir gatvių šeimnininkas? Jums milijonbalsis atsako — darbininkas! Priklauso jam visi šios žemės turtai, Nes pastatyta jo, nes jo paties sukurta.

Svarbiausiu liudininku buvo prieš juos Rosenbergienės brolis, kuris sakėsi dirbęs kartu su nuteistaisiais.

Nuteistieji, išgirdę sprendimą, pradėjo dainuoti. Rosenbergas užtraukė operetinę ariją "One Fine Day", o Rosenbergienė — "Good Night, Irene". Jie dainavo ir kitas dainas, įskaitant "America is a beautiful country".

Tai pirmas toks atsitikimas Amerikoje, kad žmonės būtų baudžiami mirtimi už tokius nusikaltimus.

—o—
Jungtinės Valstijos įrengė radio stotį ant laivo, kuris plaukios kur nors palei Europą ir bandys skelbti "tiesą Tarybų Sąjungos žmonėms".

Iškyla aikštėn, kad Tarybų Sąjungos ir jos draugių kaimynai nelabai nori leisti amerikiečiams turėti stotis jų teritorijoje.

Vistik keisti tie amerikiečiai. Ant vietos, Jungtinėse Valstijose, tik maža dalis žmonių tiki valdžios politikai, o jie tikisi, kad jie galės įtikinti Tarybų Sąjungos žmones.

Čia dar vienas dalykas paaiški. Ponai rėkia, kad bolsėvikai atėmė iš visų radio aparatus. Tai kas gi klausytų amerikiečių radio? Pasirodo, kad jie patys netiki tam, ką jie savo žmonėms skelbia.

—o—
Amerikiečių slaptoji tarnyba sužinojusi, kad Mandžūrijoje yra virš 200,000 buvusių Japonijos kareivių.

Girdi, rusai juos, kaip belaisvius, išmokinę komunizmo, o dabar jie perėję pas kiniečius. Manoma, kad jie bus pasiųsti prieš amerikiečius.

10,000 japonų esą jau prirengta. Jie sudarą vieną diviziją.

—o—
Jungtinių Valstijų senatas užgyrė pasiuntimą į Europą dar 100,000 kariuomenės. Prezidentas Trumanas tuomi labai patenkintas.

Ne visi, tačiau, ir antitarybiniai elementai tuo patenkinti. Kai kurie mano, kad tas atneš žalą, vietoj naudos.

Pavyzdžiui, konservatyviška žurnalistė Dorothy Thompson rašo, kad amerikiečiai pralaimėjo kaip Europoje, taip ir Azijoje, kas liečia psichologinę karo pusę.

Amerikiečių pastangos palaikyti reakcinius elementus Azijoje ir Europoje labai nupuldžiusios simpatiją amerikiečiams.

Ji mano, kad britai, pasitraukdami iš Indijos be karo, daugiau laimėjo.

Pastabos

Šeštadienis ir sekmadienis Toronte buvo didelių įvykių dienos.

Tomis dienomis įvyko Kanados Taikos suvažiavimas.

Prieš trejus metus, pirmajame tokiam suvažiavime, dalyvavo apie 800 delegatų, šiame — trečiajame — apie 3,000.

Štai kaip sparčiai ir galinagai taikos judėjimas auga Kanadoje!

Suvažiavimas praėjo labai įspūdingai, gyvai, ir padarė svarbių tarimų, sąrįšyje vedimu kovos už taiką.

Vienas iš jų, svarbiausias, — tai rinkimas parašų po peticija, kuri reikalauja, kad 5 didžiosios šalys pasirašytų taikos sutartį.

Nėra nė kalbos, jei tokia sutartis būtų sudaryta, pasaulis galėtų lengviau atsistoti ir be pavojaus kurti kultūringą gyvenimą.

Pasiryškime visi pasidarbauti, kad po taja peticija surinkus kuo daugiau parašų.

Beje, suvažiavimo paskutinąją dieną pasižymėjo ir fašistiniai dipukai!

Prie salės, kur įvyko masinė suvažiavimo sesija, susirinko grupės fašistų parėkauti. Nekurie būtų suėję ir vidur, tikslu sukelti betvarkę. Tačiau visos jų pastangos buvo bergėdžios. Susirinkimui dar pilnai neprasidėjus, salė gražiai išsivalė ir susirinkimas praėjo tvarkingiausiai, didžiausiu entuziazmu.

Ką laimėjo tie fašistiniai padaužos?

Nieko. Absoliučiai nieko! Jie tik parodė Kanados visuomenei, kas tie per gaivalai, kurie trokšta pasaulinės skerdynės. Jie tik sukėlė didelę neapykantą prieš save. Baisiai skaudžiai pažemino dipukų vardą.

Neužmirškime, tas jų išstojimas prieš taiką, jų chuliganizmas parodytas gatvėje, buvo padarytas ne prieš kokią grupę politinių oponentų, bet prieš visą Kanados visuomenę!

Kaipo toks, jis tik paakstins taikos judėjimą. Eilė bažnytinių atstovų, kunigų, kurie eina su taikos judėjimu, be galo pasipiktino tuo fašistų išstojimu. Jau nekaltant apie kitus visuomeninius veikėjus.

Na ir apgailėtinas tų fašistinių padaužų kvailumas!

Sulaikyti judėjimą už taiką — tai beprotiškas užsimojimas!

Šią vasarą Laisvė švęs savo 40 metų gyvavimo sukaktį. Vilnis šaukia savo šėrininkų suvažiavimą.

Amerikiečiai ir pietinės Korėjos belaisviai grįžta pas savus. Korėjiečiai ir kiniečiai, palaikę nekuri laiką belaisvė, paleido juos ir liepė eiti pas savus. Beieškodami savų, jie taip išvargo, kad reikėjo nešti. Šiauriečiai labai dažnai paleidžia būrius beaislvių ir liepia eiti pas savus. Belaisviai pasakoja, kad buvo užlaikomi gerai.

Ką Kiti Rašo

700 Metų Nuo Mindaugo Krikšto

Šiuo metu kai kuriose lietuviškose bažnyčiose minimas Lietuvos karaliaus Mindaugo krikštas, kurį jis priėmė 1251 metais.

Tam krikštui šiemet sukanka 700 metų, ir klerikalai juo ryžtasi sutvirtinti savo tvirtoves.

Skaitėme, jog tūlas dipukas muzikas pasiryžo Mindaugo krikštą atžymėti specialėmis giedamomis mišiomis, kurias jis parašys.

Kiti vėl kai kuriais kitais būdais bandys tą įvykį atžymėti.

Mindaugo apskrikštijimas ir nusikrikštijimas išsamiai nebuvo išaiškintas jokioje Lietuvos istorijoje.

Pasitikėkim, jog Karaliaučiaus archyvas, kuris šiuo metu yra Lietuvos Mokslų

Tai visuomeninės svarbos reikalai. Tiedu amerikiečių dienraščiai per savo gyvavimo daug šviesos paskleidė lietuviuose, daug pasitarė. Jų dėka, lietuviai galėjo siekti didelių kultūrinių laimėjimų. Jų tolimesnis gyvavimas nemažiau yra svarbus ir reikalingas visiems lietuviams, tiek amerikiečiams, tiek kanadiečiams.

Neužmirškime šių dviejų dienraščių. Imkimės iniciatyvos, gaukime jiems pasveikinimų, parinkime aukų.

Parama tiek Laisvei, kaip ir Vilniai, yra reikalinga, o mes, kanadiečiai, daug kuo jiems esame skolingi.

Z. J.

Akademijos žinioje, Vilniuje, atidengs daugiau ir visapusiškesnių žinių, parodančių tai, kaip anuo metu Mindaugas krikštijosi, kas stovėjo už to "žygio" nugaros, kodėl jis atsikrikštijo ir t.t.

Šiandien mes tegalime naudotis tik tuo, ką turime po ranka "parašyta juodai ant balto".

Tuomet Lietuva buvo žiauriai puolama kryžionių ir kardininkų. Vieni ir kiti mūsų tėvų kraštą puolė, plėšė,

deginė, o tuos plėšikus, tuos žvėris laimino Romos popiežiai ir jų vyskupai!

Romos popiežiai kryžionus organizavo ir siundė ant "pagoniškos Lietuvos"!

Mindaugas, matyt, norėjo išsilaikyti soste, norėjo karaliaus karūnos (vainiko), norėjo apraminti išlaukinį priešą, ir dėl to jis nutarė apsikrikštyti, būti kataliku!

Mindaugas ir jo visa šeima apsikrikštijo, apsikrikštijo ir 600 bajorų.

1253 metais popiežius prisuntė Mindaugui karaliaus vainiką ir juo jį apkarūnavo.

Apie tai rašo Stanislovas Zanavykas ("Apsakymai apie Lietuvos praeigą," išleista 1886 m.):

"Sužadintas buvo didis suėjimas; ant lauko Naujapilio (rudenyje) susirinko daugybė žmonių, pribuvo Rygos arkivyskupas, Kulmijos vyskupas, kryžiai ir kardininkai su savo mistrais; aplink Mindaugą ratavo daugybė vadovų ir Lietuvos viršininkų. Kulmijos vyskupas su iškilme apvainikavo Mindaugą ir vardu popiežiaus apgarsino jį Lietuvos karaliumi; apvainikuota kartu buvo ir jo žmona, kur ant krikšto gavo vardą Mortos..."

Aiškus daiktas, Lietuvos liaudis tokiam Mindaugo žygiui nepritarė, nes ji matė jame Lietuvos pardavimą. Kryžiai ir kardininkai ir po krikšto nesiliovė Lietuvą puolę; jie draskė ir degino ją pasalomis ir viešai.

"Paduok velniui tik pirštą, tai jis tave visą į pragarą įtrauks," sako žmonės.

Taip buvo ir su Mindaugu: pasidavė jis Lietuvos priešams tikyboje, turėjo duoti jiems daugiau ir daugiau Lietuvos žemių; turėjo prieš juos keliaklupsčiauti ir nuo-

lankauti!

"1257 metais Mindaugas užrašė kardininkams visą žemaitiją," Rašo St. Matulaitis savo "Lietuvių Tautos Istorijoje." Toliau Matulaitis sa-

ko:

"Kryžiuočių archyvuose atrasta yra raštų, kuriais Mindaugas būk dovanojęs kardininkams įvairius Lietuvos plotus. Taip, viename rašte, išduotame neva 1253 m., Mindaugas būk atidavęs nuosavybėn šias sritis: pusę Raseinių, Ariogalos, Betygalos ir Dainavos sričių, visą sritį: Kulių, Karšuvos, Kražių ir Vangių..."

"Kitame rašte, rašytame būk 1255 m., Mindaugas paveda žemės sklypą jau kitame Lietuvos krašte, būtent; Salų sritį su Tauragnų, Utenos, Ušpalių ir kitais miesteliais..."

Kai kryžiai ir kardininkai buvo šitaip "šelpiami", Lietuvos žmonės labai tuo piktinosi. Pats Mindaugas irgi, matyt, praregėjo, jog pataikaudamas amžiniesiems lietuvių tautos priešams, kryžionams, netoli bevažiuos.

1260 metais, taigi, Mindaugas (Pabaiga ant 9 pusl.)

ŠYPSENOS

Jis Apgautas

Tūlas kaimas buvo labai toli nuo aidmiesčio, tad retai kas iš jo gyventojų vykdavo į tą didmiestį. Bet syki vienas jaunas vyrukas nuvyko ir parsivežė gražų žiedą. Merginos, pastebėjusios žiedą, negalėjo atsistebėti. Viena iš merginų negalėjo įsivaizduoti, kad jis būtų pirkes deimantinį žiedą.

"Ar tu tikras, kad čia deimantinis žiedas?" paklausė ji.

"Jeigu netikras, tai aš esu apgautas. Mano keturi doleriai nuėjo vėjais," atsakė vyrukas.

Taip Daug Geriau

Vyras parsinešė iš medžioklės tigrą.

"Žinai, dūšele," tarė jis žmonai, "buvo vienasis iš dviejų: arba jis, arba aš."

"Laimė, kad buvo jis," džiaugėsi žmona.

"Ar tu tikra, dūšele?" klausia vyras, lyg abejojdamas žmonos nuosirdumu.

"Be abejonės. Tavo skūna niekad nesulygins su tigro."

Prasidėjo Bėdos

Žmona: — Ar tu žinai, kad mūsų automobilių kažkas pavogė?

Vyras: — Taip? Na, jeigu jis neturėjo bėdų iki šiol, tai turės dabar.

Motinos Daina

Algirdas Skinkys

Čiū-čia, liū-lia užmiki, mažyti,
Ir užmerki melsvas akeles.
Baltos žvaigždės padangėje švyti,
Tavo motina budi šalia.

Stalininėje epochoje gimęs,
Būsi jos pilnateisis narys.
Nepažinsi tu skurdo landynės,
Nedrebėsi prieš buožių duris.

Mes jau nušlavėm santvarką rūsčią,
Išnaudojimo, vargo aitraus.
Amžiais ponų, dvarų nebebus čia,
Ant pečių nieks tau lažo nekraus.

Tu pažvelki į tėviškės klonius,
Į elektros šviesas iš langų.
Čia užteks tau saulutės ir duonos,
Laisvės oro tarp pievų margų.

Tu užaugsi neskriaudžiamas, lygus
Kolūkiečių vaikučių būry. . .
Tau atvertos mokyklos ir knygos,
Tau — gyvenimo laimė skaidri.

Čiū-čia, liū-lia užmiki, mažyti,
Ir užmerki melsvas akeles.
Baltos žvaigždės padangėje švyti,
Tavo motina budi šalia.

Ivairių Šalių Buržuazijų Taktinis Skirtingumas

PARYZIUS. — Neseniai vienas žymus fabrikantas čia pasakė:

„Darbininkų butuose nereikia tekančio vandens; jie gali eiti ir parsinešti vandens viedrais. . . Minimalė alga turi būti taip nustatyta, kad darbininkų gyvenimas liktų sunkus, kitaip jie taps perdideliais tinginiais. . . Kam darbininkui reikia pinigų? Jis gali miegoti nuogas. Pusė tono anglies kiekvienam darbininkui? Kokiam tikslui? Grįžęs iš darbo jis gali eiti lovon, ir pasiimti žmoną su sėmimi, ir jiems abiems bus šilta. . .“

Kitas fabrikantas keli mėnesiai atgal pasakė, kad „darbininkui nereikia naujų drabužių, — vienas naujas kostiumas užtenka visam gyvenimui — vestuvėms ir grabui. . .“

Amerikos kapitalistų klasė yra labai grobiška, labiausiai pelnagrobiška, labiausiai agresyvi pasaulyje. Jos peilai yra didesnio masto, negu bet kokios kitos buržuazijos. Bet ji yra kiek gudresnė negu Francūzijos buržuazija. Ji kalba labiau pridengtai, ji naudoja frazes apie „plačias galimybes visiems“, apie „savininkų ir darbininkų bendradarbiavimą“. Sunku įsivaizduoti kad Amerikos fabrikantas prakalbėtų taip atvirai, kaip tas jos francūziškas kolega, kurį aukščiau citavome.

Taktikos Skirtumas

Taktikos skirtumas tarp Amerikos ir Europos buržuazijos yra didelis. Tikslai, žinoma, yra tokie patys, — abi siekia palaikyti darbo žmones tuo didesnėje ir tuo ilgesnėje priespaudoje. Bet Amerikos kapitalistai elgiasi kaip žmonės, kurie dar turi vilties ilgokai išsilaikyti, ir todėl bando prisitaikinti, bent žodžiais, prie žmonių. Europos buržuazija lyg sako: „Mes žinome, kad jūs, darbininkai, mūsų neapkenčiate. Mes žinome, kad mums gal neliko ilgai valdyti. Bet kol galime mes jus spausime iš visų pusių. Kol esame prie vairo, mes išsunksime iš jūsų kiek galime daugiau kraujo ir prakaito. . .“

Skirtumas tarp prabangos ir skurdos Amerikoje faktinai yra didesnis, negu bet kur pasaulyje. Bet tas skirtumas nevelkamas taip atvirai į šviesą, kaip čia. Čia, Paryžiuje, prie Champs Elysee plataus bulvaru randasi turtinčiausias restoranai pasaulyje. Stalai lauke, ant šaligatvio, kur žmonės valgo vasaros metu. Ten valgo fabrikantai ir kiti turčiai, kurie už vienus pietus išleidžia maždaug

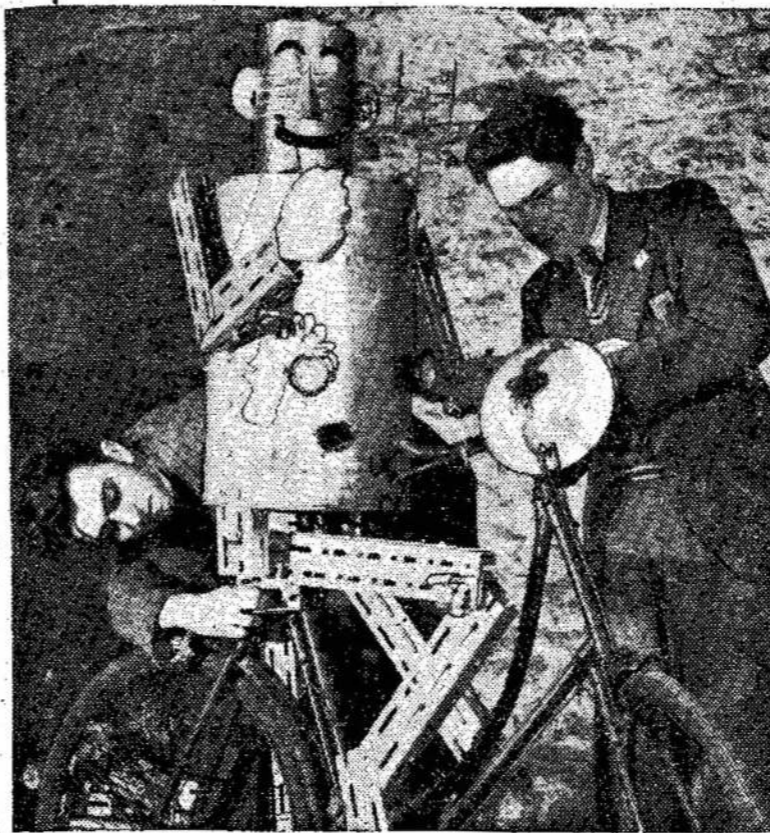
tiek, kiek darbininkas su šeima uždirba per visą savaitę. Ir taip jie sėdi ten, lauke ant šaligatvio, prie savo baltai apdengtų stalių, ir per kokias dvi valandas pamažu valgo tuos savo brangius pietus su šampanu ir importuotomis gėrybėmis. Pro šalį ant dviračių prasiskubina darbininkai, kurie puikiai žino, kad štai „patronai“ (bosai) išleidžia vieniems pietums tiek, kiek jiems apmoka už savaitę darbo. Ir paskui tas pats bosas savo klube atsistoja ir režia prakalbą, kurioje sako, kad darbininkų algos neturi būti padidintos!

Tas Pats Italijoje

Kai praeitais metais lankėmės trumpam laikui Italijoje, mes pastebėjome, kad tenyktės buržuazijos užsilikymas maždaug toks pat, kaip Francūzijos. Kapitalistai ten ir lyg sako: „Mes nežinome kas įvyks rytoj, bet šiandien, kol galime, mes išspausime kiek tik galime.“ Italijos kapitalistai priėję prie tokios desperacijos, kad jie uždaro fabrikus, tuo tarpu, kai tie dar gali šiaip taip veikti, ir pradeda spekuliuoti savo turtu biržoje.

Šiomis savaitėmis Francūzijos buržuazija tapo nemalonai nustebinta. Streikų banga, kuri tęsiasi čia jau trečia savaitė, užklupo kapitalistus beveik netikėtai. Per kokią savaitę valdžia tylėjo, lyg nuduodama, kad streikai jos nerūpina. Bet kuomet paaiškėjo, kad streikai apima vis daugiau industrijų šakų, priemjeras pasiskubino pasakyti per radiją labai „stiprią“ kalbą, kurioje grąšino streikieriams, kurie „žlugdo šalį“. Premjero labai „vajauja“ kalba nei kiek neišgąsdino streikierių, ir kaip tik sekantį dieną po to prie streiko prisidėjo geležinkeliečiai. Beveik panikoje staiga atbudusi valdžia paskelbė, kad pasirengusi pakelti darbininkų algas ant 11 ar 15 nuosimčių. Bet tuo pačiu laiku buvo pranešta, kad anglies, elektros jėgos ir degamųjų dujų kainos pakeliamos ant tiek pat nuosimčių, ir tuo pačiu laiku maisto ir visos kitos kainos pradėjo kilti ir pakils ant tiek pat nuosimčių.

Francūzijos buržuazija iš seno žinoma kaip labai užkietėjusi ir savanaudiška. Tokios, savo esmėje, yra buržuazijos visame pasaulyje, bet atrodo, kad Vakarų Europoje, kur kapitalizmas gyvena savo paskutines dienas, kapitalistų klasė pasiryžusi desperatiškai be mažiausių nuolaidų, dargi su sustiprintu išstojimu, laikytis iki pas-

Bristolio (Anglijoje) universiteto studentai pagaminavo dviračiu miesto gatvėmis. Čia jie matomi prie savo robotą, kurs gali važinėti bato.

Kuri Demokratija Geresnė

Rašo J. PAUKŠTIS

Komercinėj spaudoj nuolat rašoma, kad liaudies demokratija yra „biauri diktatūra“, o kapitalistinė demokratija — tikriausia demokratija. Pastaruoju laiku tokios rūšies komentarų buvo duota sąrašyje su Kinija. Vienas profesorius, profesoriaus Kinijoje, pavadino Kinijos liaudies demokratiją demokratija kojomis aukštyn.

Well, pažiūrėsime, kuri iš tų dviejų demokratijų yra demokratiškesnė. Demokratija reiškia, kaip sako Websterio žodynas, tvarka, kurioje galia priklauso žmonėms. Čia turima mintyje, be abejonės, liaudis. Kapitalistas, diktatorius, irgi yra žmogus. Jo visi pagelbininkai taip pat žmonės. Negi priskaitys juos prie beždžionių. Hitleris su Musoliniu, kad ir kažkaip neapkenčiami, vistiek buvo žmonės. Taigi, demokratija yra liaudies galia.

Kapitalistinė demokratija yra rinkiminė demokratija, bet būtų juokinga sakyti, kad prie šios demokratijos visa galia priklauso liaudžiai. Kapitalistai kontroliuoja viską. Jiems priklauso bankai, fabrikai, kasyklos, jiems priklauso geležkeliai. Jie kontroliuoja radio, spaudą, televiziją, mokyklas. Tiesa, kapitalistinė demokratija sako, kad kiekvienas turi teisę būti iš-

kutinės minutės. Ir tas pagreitins jų galą, — jie patys sau duobę kasa. Kada nors tas fabrikantas, kuris sakė, kad darbininkui užtenka vieno kostiumo, ir kad jis turėtų eiti tiesiai lovon iš darbo, gaus šluotą ir pats turės gatves šluoti. Ir mes manome, kad tas ne taip jau už kalnų.

A. Miškūnas

rinktu į valdžią, net būti prezidentu, bet ar taip būna?

Paimkime, pavyzdžiui, Jungtines Valstijas. Tenai veikia galingos kapitalistų partijos, daugelyje vietų kontroliuojamos gengsterių, gemblerių. Jos turi savo rankoje spaudą, radio ir kitas propagandos priemones. Tos partijos yra kapitalistų partijos. Jos užgožėjusios viską. Opozicijai yra labai sunku. Jeigu jos pamato, kad yra galimybių išrinkti tikrus opozicionierius, darbo žmones, tai tuojaus praveda įstatymus, kurie pastoja kelią išrinkimui jų.

Jungtinių Valstijų Kongrese ir Senate labai mažai liaudies atstovų. Daugiausia fabrikantai, jų advokatai ir politikieriai, kurie su kūnu ir siela atsidavę kapitalistams. Jeigu jie ir praveda vieną kitą įstatymą liaudies naudai, tai tikrai liaudies spaudžiami. Jungtinėse Valstijose, kaip ir daugumoje kapitalistinių šalių, liaudis priversta vesti griežtą kovą su savo rinktais žmonėmis, kad jie ką gėra atliktų. Jeigu tylėtų, tai jie užkurtų ant liaudies pečių nepakeliamą naštą.

Liaudis prie buržuazinės demokratijos turi labai mažą galią. Tiesa, ji gali balsuoti, bet tikrai už kapitalistų interesus ginančių žmonių. Ji neturi jėgų patastyti ir išrinkti savo žmones. Tiesa, tokiose šalyse, kaip Francijoje ir Italijoje, liaudis pajėgia išrinkti didelius skaičius atstovų, kurie veda kovą už ją, bet galia pasilieka kapitalistų rankose. O jeigu taip įvyktų, kad liaudis išrinktų draugumą darbo žmonių, tai tuomet prasidėtų klasių karas. Buržuazija, kaip jau daug kartų

įvyko, negali pakęsti, kuomet ji netenka galios.

Pereikime dabar prie Kinijos. Jau minėtas profesorius sako, kad Kinijoje į steigiamąjį seimą įeina atstovai nuo visų partijų, išskyrus čiangkaišekininkus. Ten a i dalyvauja atstovai nuo buržuazijos, nuo vidutiniųjų, nuo neturtingųjų. Įdomiausia tas, kad tenai daugiau atydos krepiama ne į partijinį tikieta, o į specialybę. Tenai norima turėti atstovus nuo mokslininkų, inžinierių, mokytojų, studentų, jaunimo, moterų, darbininkų, vals tiečių. Valdžia turi turėti ne politikierius, o specialistus, visų šakų žinovus. Kiekviena organizacija stengiasi pasiųsti į valdžią gambiausius asmenis, geriausius žinovus tos srities žmonių reikalų. Dėl to ir seimo darbas visai skirtingas.

Štai kas dabar dedasi Anglijos parlamente. Anglijos parlamentas, kaip žinia, susideda iš dviejų srovių. Darbiečiai ir konservatai yra beveik lygiomis. Nereikia įsivaizduoti, kad visi darbiečiai yra darbo žmonės. Parlamente darbiečių tarpe rasi daug lordų, advokatų, fabrikantų. Anglijos darbiečiai — tai šių dienų liberalai. Tas ir atsako, kodėl Anglijoj liberalai baigia nykti. Anglijos parlamente dabar eina „pilietinis karas.“ Konservatai, kurie sakosi daugiausia susirūpinę anglų gyvenimu, visai negalvoja apie konstruktyvų darbą. Jie diskutuoja, sako prakalbas, meldžiasi posėdžių metu, kad tik privarginti atstovus, įpykinti juos. Jie nori tik vieno dalyko: priversti dabartinę valdžią skelbti naujus rinkimus. Idėja, kad jie visi turi siekti Anglijos gerovės, jiems visai svetima. Jie nori galios ir viskas. Taigi, pusė parlamento narių faktinai yra trukdytojai.

Visai kitaip yra liaudies demokratijos parlamentuose. Tenai žmonės nesiima už gerklų, bet kiekvienas, pagal savo supratimą, pagal savo srities žmonių interesus, svarsto visos šalies, visų reikalus. Viso gyvenimo šakos imamos vienodai, kad visiem žmonėm būtų geriau. Liaudis atsiuntė juos ne politikuoti, o darbą dirbti.

Be abejonės, buržuazijai tas nepatinka. Ji negali saivaliauti. Ji negali siekti savo siaurų interesų. Bet čia liaudis gali siekti savo ir viso krašto gerovės. Čia veikia liaudies galia, demokratija.

Didžiausiu reikalu pasaulyje šiandien yra sužmoninimas gyvenimo. Tas reiškia didesnę panaudojimą resursų visų žmonių labui. Liaudies demokratijose tas yra vykdoma. Kapitalistinėse demokratijose to nėra. Kapitalistinėse demokratijose yra mažiausia rūpesčio tuomi. Kapitalistai galvas suka, kaip išlaikyti savo sauvalę, savo laisvę, privilegijas skriausti

OLGA ČECIOTKINA

Indija be Stebuklų

(Taša)

Mes priėjome prie puošniausio namo, ant kurio stogoterasos mūsų jau laukė didelė rašytojų ir aktorių grupė. Namų šeimininkas, lieknas, gražus indas, pristatė mums savo svečius ir pakvietė sėdėti ant minkšto puraus kilimo prie žemų apvalių staliukų.

Beveik visi ten buvusieji buvo Pažangiųjų rašytojų asociacijos nariai. Ši organizacija buvo sukurta beveik prieš dešimt metų. Nuo to laiko ji labai išaugo, ir dabar beveik visuose Indijos miestuose yra jos vietiniai skyriai.

Asociacija jungia priešakinius Indijos rašytojus ir poetus, užsibrėžusius savo gyvenimo tikslą kovoti dėl šalies nepriklausomybės ir nešiti kultūrą į Indijos tautos gilumą. Mums ne kartą teko girdėti jaunų rašytojų ir poetų kalbą. Kiekviena kalba pritraukia dešimtis tūkstančių klausytojų — darbininkų ir valstiečių. Beveik visų nužėnių Indijos literatūrinių veikalų pagrindinė tema yra kova dėl visiškos Indijos laisvės ir nepriklausomybės, dėl tautų lygybės ir brolytės. Karo metu, kai daugelis buržuazinių Indijos rašytojų stovėjo kryžkelėje, jaunieji Asociacijos literatai nesvyruodami stojo į demokratijos jėgų pusę prieš Hitlerinę Vokietiją.

Rašytojai palaikė tamprius ryšius su kita pažangia organizacija — Indijos nacionalinio teatro asociacija, sukurta prieš ketverius metus.

Labiausiai paplitęs teatras Indijoje iš senų laikų buvo šokių teatras. Mes matėme baletą — dramą Rabindranato Tagorės "Citrahado" motyvais. Šokėjos, apsirengusios žaliomis senoviniais kostiumais, šoka basos, kojų pėdos nudažytos raudona spalva. Jų judesiai lengvi ir ritmingi, tik rankos išreiškia šokio ekspresiją. Šokis atliekamas akompanuojant tautiniam orkestrui, kuris yra čia pat, scenoje už žemučio barjero, ir kurį sudaro būgnas ir ke-

liaudį pagal kiekvieno sugėbėjimą.

Liaudies demokratijoje radijo, spauda, mokyklos ir visa kita tarnauja liaudžiai. Kapitalistinė demokratijoje — kapitalistams.

Aišku, iš to ir įšeina skirtingas demokratijos supratimas. Būtų keista, jeigu kapitalistams patiktų tokia demokratija. Bet tas nereiškia, kad liaudies demokratija nėra demokratija. Priešingai, liaudies demokratija yra aukštesnė demokratija.

letas styginių instrumentų. Kartais, romantiškiausiose arba patetiškiausiose baletose, muzikantai pradeda dainuoti arba deklamuoti.

Šiuolaikinėje Indijoje sėkmingai vystomos ir kitos teatro meno formos. Ypač populiarus žiūrovų masėse yra liaudies dainų ir politinės satyros teatras.

Vienas iš dalyvavusių vakare aktorių papasakojo mums apie Nacionalinio teatro asociacijos darbo metodus ir techniką.

— Dažniausiai mes darome taip: du poetai arba du aktoriai važiuoja į kaimą. Kur nors aikštėje valstiečiai pastato bambukinę pakylą, ir vakare čia susirenka visi gyventojai. Aktoriai arba poetai surengia dialogą, beveik visada humoristinį. Valstiečiai labai juokiasi, jiems suprantamas ir artimas toks teatras. O kartais vaidinime dalyvauja išsisa grupė.

— Dažnai pasitaiko, — kalbėjo toliau pasakotojas, — kad satyrinius spektaklius persekioja policininkai. Visai neseniai valdžios organai uždraudė šoki, kuriame vaizduojama kova dėl Indijos nepriklausomybės. Ryt mums teks eiti į ministeriją protestuoti.

Ten pat, sutikimo vakare, mums buvo daug papasakota apie tai, kokiomis sąlygomis gyvena ir dirba geriausiai indų inteligentijos atstovai, jos jaunieji talentai.

Buvo pakalbėta, žinoma, ir apie liūdną poeto Sukanto Batačarijaus likimą. Šis vardas labai populiarus Indijoje, ir mes taip pat ne kartą girdėjome apie jį. Kilęs iš Čatagono miesto, garsaus savo revoliucinėmis tradicijomis, Sukanta apdainavo jį liepsningais eilėraščiais:

Išgirdau aš savosios širdies plakime
Būgnų trenksmą — ženklą "eime".

Girdi? Bangos riaumuoja,
Vandenynai grūmoja. . .
Draugai! Štai mūs valanda!
Savo kelio ieškok!
Ar jau jį suradai?
Kelias — ten, kur krito draugai!

Ten, kur grindinio plytos
Jų krauju nudažytos —
Iš širdies neišdils tau ilgai!

Jo eilėraščiai apskriejo visą Indiją. Gyveno jis baisiai skurdžiai, susirgo tuberkulioze. Netrukus liga paaštrėjo, ir jaunuolis jau nebesikėlė iš lovos.

Mes aplankėme Sukantą Batačariją jo brolio namuose. Kambarys, į kurį mes įėjome, buvo toks mažas, kad jame vos tilpo lova ir mažytis staliukas. Langų kambaryje nebuvo, ir jis buvo ap-

sviestas mažyte žibaline lemputa. Lovoje gulėjo dar visai jaunas vaikinys karštligiškai žibančiomis didelėmis akimis. Jis norėjo pasikelti, bet, vos atplėšęs galvą nuo priegalvio, vėl nuleido ją. Tyliu balsu jis susijaudinęs padėjo kojomis už aplankymą, o paskui paskaitė eilėraščius "Europos jaunimui", kuriuos jis buvo parašęs mūsų atvykimo dieną.

Po kelių dienų Sukanta mirė. . .

—o—

Zalasis Auksas

Asamo provincija yra šalies šiaurės rytuose, prie Birmos sienos.

Provincijos centras — nedidelis miestas Šilongas. Kelias į jį eina per kalnus. Ties kiekvienu posūkiu atsiveria žavingas vaizdas į slėnius, išpuoštus įmantriais augmenimis ir švariais kaip krikščionis kalnų upeliais. Kelias taip siauras, kad apsilenkti jame galima tik kai kuriose aikštelėse, kur šlagbaumai reguliuoja transportą.

Per sraunią kalnų upę nutiestas didelis ketaus tiltas. Upė šioje vietoje sulėtina savo srovę ir sudaro didžiulį ežerą, lygų, švarų ir žydrą kaip dangus. Nuo ežero kyla į viršų takelis — laiptai, ištašyti pilkame uolos granite. Aukštai, prie uolų slautų, stovi prilipusios mažytės medinės kažkokio kaimo trobelės. Paskui kelias ejo pačia kalnagūbrio briauna, ir prieš mus staiga iškilo diėinga daugybės kalnų šakų, einančių nuo pagrindinio kalnagūbrio, panorama. Tarp jų žaliomis daubomis tęsėsi žemyn siauri ir ilgi slėniai. Vienur kitur, žėrėdami saulėje briljantų miriadais, nuo svaiginančios aukštumos krinta į slėnių žalumą kalnų kriokliai. Jų šniokštimo negirdėti, tačiau jį galima atspėti iš sriautulingo vandens kritimo.

Šiose atkampiose kalnų vietovėse gyvena kalniečių giminės, pasiskirsčiusios izoliuotomis viena nuo kitos padermėmis.

Kalniečiai dėvi tamsiai rudus drabužius. Mergaičių apdaras yra ilgas, sunkus rudas šalikas, surištas mazgu ant krūtinių. Valstiečiai dirba mažyčius žemės sklypelius kalnų slautuose.

Iš senų senovės anglai valdė šias gentis per padermių vadus ir visokeriopa stengėsi izoliuoti jas. Tačiau pastaraisiais metais demokratijos ir vienybės ovasia įsiskverbė ir čia. Pažangieji žmonės, kilę iš šių genčių, ėmė kovoti dėl susijungimo su visa šalies tauta. Čia sudaryta valstiečių sąjunga. Studentai dirba kalniečių tarpe švietimo darbą, moko vaikus rašyti, rengia atkampiuose kaimuose spektaklius ir koncertus.

Šilongas stovi aukštai kalnuose. Miestas skęsta soduose. Oras persisunkęs ska-

naus gėlių kvapo ir kalnų viršūnių šviežumo. Šilongas pagal savo gamtos duomenis galėtų tapti pirmaklasiu kurortu. Tačiau vietoj sanatorijų mes matėme ten anglų kareivinių kvartalus.

Iš Šilongo pasukame į Džochatą. Skrendame plačiu slėniu palei kalnų upę. Ant kranto tarsi išsirikiavusios stovi meldinės trobelės. Nuo kalnų upelių į kaimą nutiestas "vandentiekis": ilgos bambukinės kartys, kuriomis teka švarus šaltinių vanduo.

Madrase buvo karšta vasara, o čia dar pavasaris. Šiandien gėlių šventė — mėgiamiausia Indijos tautinė šventė. Ji trunka tris dienas. Senovės indų legendos pasakoja, kad anksti pavasari dievas Krišna, kuris visuo met vaizduojamas jaunuoliu, grojančiu piemenėlio rageliu, mėgo pasivaikščioti su savo drauguze Radga. Jis puošė ją ir save pirmosiomis pavasario gėlėmis. Tomis dienomis ant trobelių durų kabo spalvoti popieriniai kaspinėliai, bėgiojančių po kaimą vaikų liemenys ištašyti spalvotomis dievų ir gyvulių figūrėlėmis. Net didelis pilkas dramblys, dirbęs miško medžiagų pervežimo darbus, ištašytas plačiais raudonais ir mėlynais dryžiais. Kelyje dažnai sutinkamos vestuvių procesijos: priešakyje brūkškos, aprauktos baltu audeklu ir pakinkytos buivolais, eina būgnininkai ir muzikantai ir spiejamai treliuoja.

Kaip ir Indijos pietuose, čia taip pat daug šventovių, bet jos ne tokios ryškios, kaip ten. Jų aštrios viršūnės apaugusios aukšta žole ir mažyčiais aptriususiais medžiais.

Prie kaimų galima pama-

tyti, kaip tarp dviejų aukštų palmių nutiestas platus skersinis — pakyla, o ant jos sėdi žmogus ir akylai stebi apylinkes. Tai sargybinio postas. Šiose vietovėse toks atsargumo būdas reikalingas: aplinkui džiunglės. Kartais iš ten išlenda leopardai, tigrai, laukiniai drambliai. Tada valstiečiai susikuria didelį laują žvėrimis nuo kaimo nubaidyti. Naktimis kalnų slautuose kartais suliepsnoja didžiuliai degančių džiunglių ugnies žiedai. Jas padega paprastai vietiniai plantatoriai, medžioklės mėgėjai, tokiu būdu išvaidami iš džiunglių žvėris. Ponų pramogai sunaikinami milžiniški vertingiausio miško masyvai.

Palaiptiesiems kalnai prasiskleidžia, slėnis darosi vis platesnis. Štai jis jau pavirto plokštikalne. Dabar, kiek akys užmato, tęsiasi žalios arbatos krūmų plantacijos.

Jau apie šimtą metų šias žemes valdo anglai. Arbatos krūmai pasodinti pavyzdinčiai, lygiomis lysvėmis, palei kelią stovi neaukšta išbaltinta tvora. Prie kotedžių, kur gyvena plantatoriai, užsodinti angliški gazonai, apkarpyti prityrusios sodininko rankos. Bet visa tai — pavyzdinga tvarka plantacijose, didžiuliai arbatos fabriko korpusai, drėkinimo sistema, — visa tai sukurta ir remiasi nežmoniško vietinių gyventojų išnaudojimo pagrindu.

Čia įvyko įdomus mūsų susitikimas su jauną anglų pora. Jis prefektas, jį studijuoja vietinių žmonių kalbą, "simpatizuodama indams", kaip ji mums paaiškino.

(Bus daugiau)

Taika Veda Žmonijai
Gerovę ir Kultūrą

Įsigykite ir Skaitykite Šias Knygas:

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš įdomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RASTAL. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

K. MARKSO TEORIJS SISTEMA. Parašė L. B. Boudin'as. Moksliskai išdėsto kapitalistinę santvarką ir kodėl ji turės užleisti vietą darbininkų tvarkai. 336 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.00.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

ZMOGUS IR MAŠINA. Sužaisė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

POPIEŽIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Bakarklis. Knygoje išdėstoma: Popiežių vaidmuo: jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007, Toronto 3, Ont.

Montrealo žinios

Griuvėsiai Užmušė Kūdikį

Pereito trečiadienio popietį atplyšę akmenys nuo sienos iš trečio aukšto gyvenamo namo ant Dufresne St., krisdami žemyn numušė žemesniųjų aukštų balkonius ir kritus griuvėsiams ant žemės užmušė kūdikį 7 metų amžiaus, o kitas dvi mergaites, abi po 11 metų, sunkiai sužeidė. Laike griuvimo vaikučiai iš kaimynystės šalygatvyj žaidė.

Montreale tokių senų, griuvančių namų pilna ir žmonės priversti dėl gyvenamų trūkumo juose gyventi.

Iškilmingos Vestuvės Pakeistos Kalėjimu

Jean Paul Fournel, kuris vadinosi John Boychuk, ruošėsi vedyboms birželio mėne-

si su iškilmingom ceremonijom. Išsinuomavo puikų apartmentą ir susipirko baldus. Deje, praeitą savaitę jo planai suėjo, kuomet policija jį areštavo už plėšikavimą, po ko jis prisipažino, kad vien tik šiais metais jau išplėšęs tris bankus, o ketvirtą išplėšti nepasisekė. Taipgi ginkluotu užpuolimu apiplėšęs daugybę krautuvių ir kitų užpuolimų padaręs.

Už savo "kabrastį" vedybas, vadinasi, turėjo pakeisti kalėjimas.

Miestas Pardavė 20 Arklių

Mašinos keičia viską, pagaliau padarė galutiną pakeitimą ir Montrealo miesto kelių aptarnavime, kur dėl to tikslo — nuvežimui šiukšlių — dar vis buvo naudojama 20 arklių. Vietoj to, da-

bar nupirkta sunkvežimiai, o arklius nutarta parduoti iš varžytinių.

Likvidavus arklių naudojimą, neteko darbo ir veterinarijos gydytojas Dr. Etienne.

Ne Vietoj Automobilis — \$5 Pabaudos

Miesto valdyba priėmė įstatymą, kuris įėjo galion nuo balandžio 2, kad už ne vietoj pastatytą automobilių ("no parkin" zonoje), mašinos savininkas bus baudžiamas \$5.00 pabauda. Tačiau pasilieka ta pati, \$2.00 pabauda, už stovėjimą per ilgai, ten kur laikas apribuotas mašinos pastatymui.

Dėlei Taupymo šviesos

Miesto taryba nutarė, kad šiais metais dienos šviesos taupymo laikas (Daylight Saving), bus sulgyntas su viso provincija ir prasidės nuo balandžio 29 d. ir tęsis iki rugsėjo 30 d.

Rusai — Galvosukis

Šiomis dienomis čia prasidėjo Tarptautinės Civilės Aviacijos Organizacijos (International Civil Aviation Organizations — ICAO) konferencija. Suvažiavo iš viso pasaulio šalių delegatai.

Ši organizacija suorganizuota nuo 1944 m. Tarybų Sąjunga nėra jos nariu. Tačiau visus delegatus nustebino, kuomet kovo 20 d., Sovietų ambasados militarinis atašė Radmominov su savo perkalbėtoju užėmė sėdynę. Po to vėl nepasirodė, kaip štai kovo 29 d., Sovietų Ambasados reikalų tvarkytojas L. Teplov pranešė, kad keturių delegatų Sovietų tyms dalyvaus visose sesijose per šešias savaites, kaipo stebėtojai. Tas sukėlė pas delegatus ir abelnai visuomenėje dar didesnį dėmesį ir įvairiausių spėliojimus.

Kaip vietos spauda sako, šioje konferencijoje dalyvaus iš visų šalių, įvairių tautybių delegatų ir jie sutikti be labai didelio dėmesio. Vienok šiandien klausimas stovi ir jį dažnai užgirsi: "Ar matei rusus jau atėjusius?"

Nors Sovietai nėra organizacijos nariu, tačiau nuo to laiko, kai International Aviation Buildingas buvo pabaigtas statyti (1950 m. birželio mėnėj), patalpos buvo įrengtos ir laikomos dėl Sovietų delegacijos.

KAS KAIP REMIA LAUDIES BALSĄ

Lil. Strazevičiūtė, Toronto, grįžus iš atostogų, kurias praleido New Yorke, pridavė nuo brooklyniečio V. Bunkaus pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$2.50 surinktų aukų: nuo Charles Johnis \$2.00 ir rėmėjo 50 ct.

M. Bepirstis, Brooklyn, N. Y., atsinaujindama prumeratą, prisiuntė \$3.00 aukų laikraščio paramai ir 50c. už literatūrą.

P. Ruplen, Caisville, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, paaukoko \$2.00.

Ch. Shugzdenis, Mercoal, Alta., prisiuntė atnaujintų prenumeratų ir nuo cadominiečių R. M. Kiausinių \$7.00 aukų laikraščio paramai.

V. Klusas, Bruce Mines, Ont., atsinaujindamas prenumeratą, paaukoko \$3.00.

J. Vilkelienė, Montreal, prisiuntė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir nuo A. Mikulienės \$1.00 aukų, taipgi nuo Maikio 50 ct. už literatūrą.

A. Palubinskas, Montreal, atsinaujindamas prenumeratą, pridavė už literatūrą 50c.

P. V. Gasparienė, Grand Rapids, Mich., užprenumeravo LB dviem naujiem skai-

tytojams ir paaukoko \$1.00 laikraščio paramai.

M. Deedas, Red Lake, Ont., prisiuntė redleikiečių suaukocame parengimelyje suaukocus \$23.00 dėl Liaudies Balso paramos. Auokojo: M. Deedas \$5.00; T. Valiukonis, P. Pavlovich, A. Petniunas, Ch. Yore, J. Ambrozevičius, J. Juška, L. Balčiūnas ir K. Zelenas po \$2.00; J. Pakrošnis ir P. Care po \$1.00.

Ed. Barkauskas, Toronto, atsinaujindamas prenumeratą, paaukoko \$1.00.

A. Daukantas, Toronto, atnaujino LB prenumeratą Skotijos lietuviai.

Visiems pasidarbusiems ir parėmusiems Liaudies Balsa, širdingiausiai ačiū.

Administracija

Padėkos Žodis

HAMILTON. — Širdingai dėkoju visiems draugams, giminiams bei pažįstamiems. dalyvavusiems mano mylimo vyro Mykolo Genevičiaus laidotuvsė. Taip pat tariu nuosirdų ačiū visiems, kurie papuošė mano vyro karstą vainikais ir gėlėmis.

Palieku giliam liūdėsy.

Ona Genevičienė

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet ir pirmadienį, trečiadienį ir penktadienį 7-8 val. vakaro, arba sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays) Fytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kalna 4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL

Valandos Nuo 3 iki 9 Val Po Pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135. Telefoną Atsako Lietuvaitė

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld'as

Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas Kalba Lietuviškai Valandos: 2-4 v. p. p., 7-8 v. v. ir susitarus 4539 PARK AVE. Montreal, Que.

Telefonas: HE. 3466

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work Saltkalvystė, Suvirinimas gesu, metalinių cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

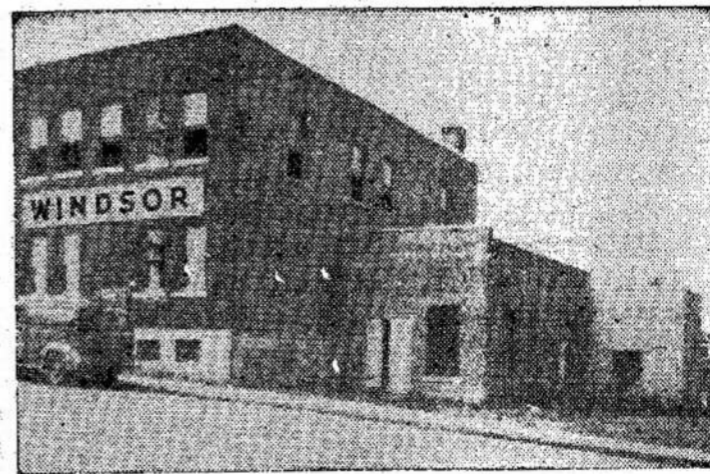
633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrusis, P. Keršutis, A. Grelbus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Šis Liet
D
lietu
bet
gi. S
kvie
tik
pirn
trys
Apie
bėsin
jauė
A
širdi
kuti
sako
kaip
silpr
baig
dar
visie
gam
už n
galb
per
Pi
winn
gyvi
rie. n
miru
ronti
susit
nuoš
vienu
mane
farm
venat
La
Dr. K
padė
nors
būtų
liau.
Pre
tes ir
sykiu
Balsa
pas
Coche
Susiri
draug
lovich
Pavlo
nė, a
skanik
kas p
ir šalt
Visi
diskus
saulin
kus j s
dien
draug
me už
Liaudi
sišauk
\$23.00
pareng
liepos
niunas
tuos
chius.
sukėlė
Drg.
žiai p
kos. J
graziai
ir gra
dian. V
leido,

Šis Tas Iš Tabako Lietuvių Padangės

Dauguma čia gyvenančių Lietuvos gražiai prasigyveno, bet ne visi gali būti laimingi. Štai mes trys turime pakvietimus pas "Abraomą", tik nežinome kuris būsime pirmas pašauktas; mes visi trys esame rimti ligoniai. Apie kitus, žinoma, aš nekalbėsiu, tik pasakysiu, kaip aš jaučiuosi.

Aš jau du kartu turėjau širdies ataką, tai laukiau pasikutinės. Mano širdis jau atsisako tarnauti. Jau 6 savaitės kaip guliu lovoje ir vis einu silpnyn. Tikiuosi greitai užbaigti savo vargus. Bet kol dar pajudinu ranką, norėčiau visiems savo geriems draugams ir prieteliams padėkoti už nuoširdų atjautimą ir pagalbą bėdoje man pašalaujant per 22 metus.

Pirmiausia noriu padėkoti winnipegiečiams, kurie dar gyvi ir gerai mane žino, kurie man padėjo mano vyrui mirus; westoniečiams, ir tontiečiams, su kuriais teko susitikti tenai gyvenant, už nuoširdų atjautimą; taipgi vienu žodžiu visiems, kurie mane pažinojo, kaimynams farmeriams, kurių tarpe gyvenau beveik 8 metus.

Labai nuoširdžiai dėkoju Dr. Kaškiaučiu, nes jis daug padėjo man atitolinti giltinę, nors dabar jau netikiu, kad būtų galima ją atstumti toliau.

V. Dudonienė

Red Lake, Ont.

Praleidžiant velykų šventes ir minint gimtadienį buvo sykiu paremtas ir Liaudies Balsas. Tai įvyko kovo 25 d. pas draugus Pavlovichius, Cochenour Gold Mines, Ont. Susirinko būrelis draugių ir draugų paminėti drg. P. Pavlovich gimtadienį. Draugė Pavlovichienė, gera gospadinė, apkrovė stalą visokiais skaniais valgiais. O šeiminkas prinesė gėrimėlių, šiltų ir šaltų.

Visiems užkandžiaujant ir diskutuojant dabartinę pasaulinę padėtį, man atsisaukus į susirinkusius, kad šią dieną švėsdami velykas ir draugo gimtadienį neturėtume užmiršti mūsų laikraščio Liaudies Balsas. Į Mano atsisaukimą, draugai šumetė \$23.00. Tai jau antras toks parengimas. Praeitą vasarą liepos mėnesį kai drg. A. Petniunas surengė pažmonį pas tuos pačius drg. Pavlovichius. Tada Liaudies Balsui sukėlėme \$29.00.

Drg. P. Pavlovichius gražiai pagražino ant harmonikos. Jo sūnus Povilas taipgi gražiai skambina ant piano ir gražina ant piano akordian. Visi linksmi laiką praleido, šoko lietuviškus tau-

tiškus šokius ir kanadietiškus, seni ir jauni.

Aš dėkoju nuo savęs, kurie aukojo mūsų Liaudies Balsui, nes dabartiniu laiku jam parama yra labai reikalinga. Taipgi draugui P. Pavlovichiu, kad davė progą tą įvykdyti.

Dalyvavęs

NAUJAS KAPAS

GLASGOW, Scotland. — Ant Dalbeth kapinių buvo supiltas naujas kapas. Kovo 22 dieną mirtis išskyrė iš gyvųjų tarpo M. Mickevičienę.

Jai buvo padaryta operacija, po kurios ji išgyveno 8 dienas, bet neišsilaikė.

Ji paliko nuliūdime vyrą, tris sūnus, septynias dukteris ir devynius anūkus.

Velionė yra kilusi iš Slabadų kaimo, Naumiesčio parapijos. Atvyko į Škotiją 43 metai atgal ir tuojaus apsiavedė, išaugino gražią šeimą. Šeši jau vedę, o keturi nevedę. Jauniausias yra 19 metų amžiaus.

Islėkis ant visados ir tegul bus tau lengva Škotijos žemelė, o likusiai šeimai — giliausia užuojauta.

J. T.

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)

gas atsikrikštijo, — pametė katalikų tikybą, prakeikė tuos, kurie jį krikštijo, ir grįžo prie pagonių tikybos!

Tai gerai paveikė lietuvių tautą, besiryžtančią kariauti

Rytinėje Kvebeko provincijos dalyje buvo nemaži potviniai. Ledai sugriovė virš 100 namų. Nuotraukoj matote ap-

prieš kryžiuokus, prieš kardininkus.

Kad taip buvo, liudija ir tas faktas: 1260 metais Mindaugas susitarė su Galičo kunigaikščiu ir žemaičiais, staiga užpuolė ir žiauriai sumušė kardininkus!

Mūšis įvyko prie DURBES — mūšis, kuris lietuvių tautos istorijoje pasiliko viena reikšmingiausių jos pergalių prieš amžinąjį priešą.

semčius namus. Šeimos bando išgelbėti baldus. Potvinis kilo kuomet ledai užblokavo St. Lawrence upę. Daugiausia

nukentėjo Pointe aux Trembles miestelis, 18 mylių nuo Montrealo. Reikėjo daužyti ledus dinamitu.

Va, koks buvo tas Mindaugo krikštas ir jo pasekmės!

Bet tūli, žemesnieji Lietuvos kunigaikščiai, matyt, ryžosi Mindaugui nedovanoti už jo apsikrikštijimą ir pataikavimą kryžiuokams.

1263 metais, kai Mindaugas norėjo kariauti prieš baltarusius, tai kunigaikščiai, Trainaitis, Daumantas ir Tautvilas, — susitarę, užpuolė Mindaugą ir pasmaugė; pasmaugė ir du jo sūnus! Na, ir dabar minėtąją Mindaugo avantiūrą Amerikos

lietuviškieji kunigėliai bando skaityti savotiška švente, net savotiška Lietuvai palaima.

Galime pilnai pranašauti, jog šitose ceremonijose, garbindami Mindaugą, Vatikaną ir kryžiuokus, kurie jį krikštijo, lietuviškieji probaščiai bandys dar kartą gerai pa-keikti rusus, — tuos, kurie padėjo Mindaugui kariauti prieš popiežiaus užsiundytus ant Lietuvos mūsų tautos prakeiktuosius kryžiuokus!

Well, jų šiandien laikai. . . — Laisvė.

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantuotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655
816 Jean Talon, W. Montreal

Parduodam Namus

Parūpinam Ugnies, Vagystės, Automobilių
Stiklo ir Kitą Apdraudą

Parduodam Laisniuotus Tavernus
Grosernes, Mėsines, Icecream Parduotuves
ir Kitus Biznius

Rašykite, Telefonuokite ar Atsilankykite Asmeniškai

EUGENE PLAWUTSKY

6440 -- 11th Ave. -- Tel. DO. 8076

ROSEMOUNT, MONTREAL, P. Q.

Parduodam Namus

PARŪPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĒSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški

Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRENmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

BRONIUS URBANAVIČIUS

Liaudies Keršytojai

Skridimas į Priešo Užnugarį

Penkias dienas pafrontės aerodrome mes laukėme tinkamo oro skristi.

Aerodromą supo gilus miškas. Jame buvo prigrūsta maskavimo tinklais apdengtų lėktuvų, cisternų su benzinu, piramidės bombų. Pakeltais aukštyn vamzdžiais zenitiniai kulkosvaidžiai ir patrankos budriai žvelgė į dangų.

Buvo 1943 metų paskutinės balandžio mėnesio dienos.

Mes apžiūrėjome du didžiulius sklandytuvus, kuriais turėjo mus permesi į laikinai okupuotą tarybinę teritoriją, prieš užnugarin. O iš čia reikėjo pasiekti Lietuvą ir kovoti prieš grobikus hitlerininkus.

Ilgos, be galo ilgos rodėsi tos penkios laukimo dienos.

Atsimenu Marytės Melnikaitės žodžius:

— Jei turėčiau sparnus, tuoj pat skrisčiau į Lietuvą.

Ji stovėjo netoli vieno sklandytuvo ir mašiai žiūrėjo į ūkaną aptrauktą, horizontą, juodomis ilgomis vyriškoms kelnėmis, tamsiu švarku, su keturiomis granatomis prie juosmens. Dailūs, šviesūs, ilgi plaukai dengė jos pečius. Kaip ir kiti partizanai, taip ir Marytė Melnikaitė nenusiėmė nuo savęs šarvuotės. Mums rodėsi, kad kiekvieną minutę išgirsime ilgai lauktą ženklą, sėsimės į sparnuotas mašinas ir išskrisime į okupacijos vergovę kenčiančią mylimą Lietuvą, ten, susitiksime su savaisiais ir įvykdysime savo šventą pareigą — kovoti ligi paskutinio atodūsių dėl tarybinės Tėvynės laisvės.

Oras buvo blogas. Tirštos, baltos pavasarinės miglos dengė apylinkes. Tarpais krito šlapias sniegas. Lakūnai tikino, kad vakaruose tokia pat migla užgulti ir slaptieji partizanų aerodromai. Ten jokių būdu neįmanoma nusileisti. Kasdien iš kažkur atgabendavo radiogramas, ir jose būdavo vienas ir tas pats: "Lėktuvų priimti negalime. Rūkas..."

Mūsų grupėje buvo 44 žmonės — branduolys naujesiems partizaniniams būriams organizuoti.

Nekantrumo jausmas stiprėjo. Mes žinojome, kad Lietuvoje kasdien auga partizanų skaičius. Padėti jiems organizuoti ir sėkmingiau vesti kovą, Tarybų Lietuvos vyriausybė, tuo metu buvusi Maskvoje, siuntė papildą iš karo pradžioje evakuavusiųjų šalies gilumon tautiečių, siuntė užgrūdintus partijos narius, liaudies reikalui ištikimus žmones.

Mes žinojom — kova vyks. Iš okupuotos gimtinės ateidavo žinios apie aršius partizanų mūšius su fašistais, apie stambias pergales.

— Draugai Kazimieras ir Jurgis su savo štabais Lietuvos išskrido iš šito pačio aerodromo, — kalbėjo partizanas Ražas. (Ražas — slapyvardė valstiečio Juozo Noreikos, narsaus partizano, didvyriškai žuvusio 1943 m. pabaigoje.) — Aš nesuprantu, ko mes čia gaištam, lyg už kojos prišti. . . Stai eina majoras. . . Gal jis žino, koks oras bus po piet? Luktelk, aš paklausiu jo.

Ir staiga Ražas grįžta atgal spindiniu veidu:

— Skrisim! — šaukia jis. Meteorologai ne tokie blogi žmonės, kaip maniau. Majoras tvirtina — šiandien naktis bus tinkama skridimui.

Eidami sutikome Antaną Ragutį, mūsų būrio komisarą. Jis taip pat linksmai nusiteikęs.

— Pasakysiu paslaptį, — kalba jis mums. — Šią naktį skrendam.

Pasirodo, kad tą "paslaptį" akimirksniu sužinojo visi mūsų grupės partizanai. Būsimas skridimas kiekvieno lūpose. Melnikaitė pasakoja apie savo gimtuosius Zarasus, apie ežerus, miškus ir kalvas, tvirtindama, kad partizanai niekur neras tokio puikaus prieglobsčio, kaip ten. Bet jai nenusileidžia Gelažūnas. Jis kilęs iš Švenčionių apskrities.

— Man ten žinomi visi takai keleliai. . . O žmonės, kokie nuoširdūs, vaišingi ir dorai!

Skrendame į Lietuvą pakilia nuotaika. Visus mus jaudina būsimasis susitikimas su artimaisiais ir pažįtamais. Mus jaudina susitikimas su narsia Lietuvos liaudimi, kurios nepalaužė nei okupantai, nei buržuazinių nacionalistų teroras. Liaudis ten budi ir didvyriškai kovoja už tarybinę santvarką.

Pavakare ėmė rengti sklandytuvus, kraudami į juos sprogstamą medžiagą, ginklus, šovinių dėzes. . .

Mus išlydi LKP(b) CK nariai draugai Baranauskas, Šupikovas, Bilevičius ir kiti. Šie LKP(b) CK atstovai keliavo su mumis iš Maskvos, ligi pafrontės aerodromo. Jie gyveno aerodrome kartu su mumis, ir diena iš dienos karštu bolshevikų žodžiu grūdino prieš pavojingą kelionę. Partija palaikė tamprius ryšius su okupuotos Lietuvos liaudimi.

Partijos atstovai mums pasakojo apie didvyrišką liaudies kovą, kvėpė begalinę neapykantą prieš fašistus okupantus. Mūsų sklandytuvus didelis,

bet jame ankšta nuo žmonių ir karinio krūvio. Kiekvieno mūsų kautynių apranga sverio po 50 kilogramų, neskaityt tolo, šovinių atsargos, radijo siųstuvų ir kulkosvaidžių.

Sklandytuvai pastato mi aerodromo gale. Nuo jų pratiesiami ilgi plieniniai lynai. Tuos lynus riša prie stiprių, dvimotorių lengvųjų bombonešių. Bombonešiai mus tempė temp per frontą, o ties partizanų zona atkabins. Tada sklandytuvai savo jėgomis nuplaniruos žemyn.

Užimame vietas. Pro langus matome mosuojant liekančius draugus. Lėktuvų motorai griausmingai užia. Sklandytuvo priekyje atsisisėda du pilotai.

Vyresnysis leitenantas, nedidelis vyrukas, tamsiais, garbanuotais plaukais atsiskula ir šypsodamasis taria:

— Keturios skridimo valandos ir būsime vietoje!

Mūsų sklandytuvus truktelėja. Jis bėga lyno tempimas paskui lėktuvą vis greičiau ir greičiau. Nė nepajuntame, kaip atsidiuriame ore. Apačioje plaukia rusva aerodromo pieva, grimsta gilyn miškas, hamai.

Aš sėdžiu ant šoninio suoliuko. Iš mano dešinės pusės Marytė Melnikaitė, iš kairės Ražas. Nors už fanerinių sklandytuvo sienų oro srovės pasiutiškai švilpia, bet viduje susikalbėti nesunku. Aiškiai girdėti sklandytuvo varuotojo komanda:

— Du žmonės atgal!

Tada mes pakylame nuo suoliuko ir skubame į kabinos užpakalį. Taip pamokė mus lakūnai, nes sklandytuvus stipriai prikraitas ir vaikščiojantis svoris pagerina jo pusiausvyrą ore.

Po truputį darosi vėsiau. . . Lėktuvai, velką sklandytuvus, pamažėle kopina aukštytyn. Artėjame prie fronto linijos. Už langų vis labiau temsta. Apačioje tamsi žemė. Jokio žiburio. Karas priverstė šalį susikaupti, pasidaryti rūščią, budrią.

Skrendam. . . Greit būsime gimtinėje. . . Laukia kova. . . Ir mintys skrieja, vydamas viena kitą, primindamos man tai, kas išgyventa, spėja ateiti.

Aš stebiu draugų veidus. Jie rimi ir sukaupti. Tikriausiai kiekvienas prisimena savo neilgą gyvenimą, pirmuosius laisvės metus Lietuvoje, galvoja apie tai, kokia didelė garbė teko mūsų likimui — grįžti dabar, karui vykstant į tėviškę ir triušinti fašistus, išniekinčius šventą tarybinę žemę.

Slenka pro akis manojo gyvenimo vaizdai.

Dvidešimt Vieni Metai

Ką tik man sukako dvidešimtys vieneri metai.

Dvidešimtys vieneri metai. Neilgas laiko tarpas, o kiek teko išgyventi sunkaus ir niūraus.

Aš prisimenu savo gimtinę, Švenčionių apskritis, Kalatinėnų valsčius, Pošumėnų kaimas. . . Mažos, juodos, vargo prispaustos trobelės, balanės šviesa, ligos. . .

Tėvas — juodadarbis. Mūsų šeima neturėjo nei gabalėlio žemės, nei jokio nejudomo turto. Gyvenimas nelengvas, oi nelengvas, nes šeimos sudėtis — septyni žmonės, o iš jų penki vaikai.

1921 metais tėvai persikėlė į Jėgeškanių sodžius. Vilniaus krašte siaučia badas. Tėvas kumečiauja buožėms, plūša nuo ryto ligi tamos, motina bėga ravyti daržus, eina padiene per turtingus namus. Amžini nepritekliai. Alkis.

Nė tokiu vergišku darbu gimdytojai nebegali išmaitinti mūsų.

Metams baigiantis, lyg valkatos mes brenđame į kitą kaimą. Tėvas eina ieškoti darbo į Švenčionis, o motina parsisamdo tarnaitė krautuvininkui, šeria kiaules pas plikbajorius.

Vargas, lyg šešėlis, lydimus diena iš dienos, metai iš metų.

Paaukę vaikai tuoj išsiunčiami dirbti.

Mano vyresnieji broliai Balys ir Silvestras piemenauja buožėms, vyresnioji šešiolikos metų sesutė Ona dirba tarnaitė Švenčionyse.

Kokiu tik amatu nesivertė mano tėvas! Jis dirba patį sunkiausią darbą: kasa griovius, skaldo akmenis. Jis imasi kiekvieno atsitiktinio darbo, kad tik galėtų grumtis su vargu: vienu metu verčiasi Švenčionyse šunų gydymu.

Septynerių metų sulaukęs, aš einu į pradžios mokyklą. Kiek džiaugsmo, šviesių minčių pirmą kartą sėdus prie knygos! Bet mokausi neilgai, tik ligi pavasario.

Pas tėvą atvyko du buožės iš Zadvarnikų. Jie sulygo, kad už mane ir broliuką Silvestrą duos po 6 pūdus grūdų.

Aš įlindau į kampą ir verkiau karčiomis ašaromis, o buožė Trabutis ant stalo padėjo mažą buteliuką samagono ir tarė:

— Išgerk, tėve! Tavo vaikas mažas, lyg uodas, o aš moku didelę kainą, nesigailiu net magaryčių.

Išlydint motina apsverkė. Tėvas taip pat buvo liūdnas, bet jis tarė:

— Nebandykite, vaikai, bėgti nuo šeimnininko. Per vasarą jūs turite užsidirbti duoną. Kitaip žiemą mes kaip musės iškrisime. . .

Atsimenu — vežant visą kelią aš susirietęs vežime raudojau, o buožė su botagu mane baksnojo ir kalbėjo:

— Ko tu žlembi? Kai aš tau kailį iškaršiu tada ir taisyk striūnas, o dabar ašaras pasaugok. Apie darbą ir pa-

klusnumą galvok! Apie pagarbą šeimnininkui galvok! . . . Atsirado ponaitis!

Kietas patalas pas buožę ir karti svetima duona.

Ne kartą teko gauti muštį nuo buožių, o pasiskūsti nebuvo kam.

Ligi trylikos metų kiekvieną pavasarį ir vasarą aš piemenaudavau, o žiemą lankiau mokyklą, stengdamasis pavyti praleistąjį laiką. Neturėjau savų knygų. Ateidavau į klasę vėlai rudenį, mokslui įpusėjęs. Išeidavau piemenauti mokslo metams nepasibaigus. Ar nuostabu, kad kiekvienname skyriuje man teko būti po dvejis metus, o pilnai baigti pradžios mokyklos ir nepajėgiau.

Nuo trylikos metų tapau tėvo pagalbininku: piovėm miestelėnams malkas, sausinom buožių ir dvarininkų laukus, dirbome žiemą miškuose.

Žiemos vakarais stengiausi tęsti mokslą. Su didžiausiu vargu užbaigiau trimetę vakarinę mokyklą. Baigė tą mokyklą ir mano brolis Balys.

Tėvas ūgiaugėsi, kad mudu mokomės. O jis pats — dar gi pasirašyti nemokėjo, kaip ir daugelis, anais buržuazinės santvarkos metais, žmonių.

Sunkus darbas nualino mano tėvą. Pelkes sausinantis peršalo. Organizmas nepajėgė atsispirti. Žiemos pradžioje atgulė lovon. Mes neturėjome pinigų nei vaisiams, nei gydytojui. 1934 metų sausio mėnesį į Švenčionių kapus palydėjome savo tėvo karstą.

Motinos sveikata buvo taip pat silpna.

Šeimą išlaikyti turėjome mes, trys broliai.

1934 metų pavasaryje išgirdome, kad prie statomo plento Švenčionys — Vilnius galima gauti darbą.

Nieko nelaukdami, visi trys broliai paskubėjome ten.

Plento darbininkams mokėjo skurdžiai: už 12 valandų darbo dienos uždarbį buvo galima nusipirkti 6 kilogramus ruginių miltų. Bet mums ir tokį darbą gauti rodėsi didelė šventė!

Tačiau greit plento tarnautojas pastebėjo, kad aš per jaunas; perliesas, galui padaryti mažiau kaip kiti ir tarė:

— Ryt į darbą nebeatėik. Mums esi nereikalingas!

Aš ištisą valandą maldaudavau priimti vėl darban, įrodinėdamas galįs vežioti tokius pat žemių vežimėlius, kaip ir suaugę. Valdininkas nenusileido. Norinčių užimti tą vietą atsirado ne vienas ir ne du, o penkiolika bedarbių. Į mano vietą tuoj priėmė kitą darbininką, jauną ir stiprų, kaip ažuola.

(Bus daugiau)

Prospektoriai apžiūri geležies rūdą, kurią surado James Bay distrikte. Manoma, kad tenai yra dideli tos rūdos klodai. Vis daugiau ir daugiau turtų Kanados po-

ma, kad tenai yra dideli tos rūdos klodai. Vis daugiau ir daugiau turtų Kanados po-

žemyje atrandama. Bėda tik- tai ta, kad jie vis pervedami kitiems išnaudoti.

"Krikščioniška Taika"

TORONTO. — Tariamieji antikomunistiniai dipukai, kurie surengė užpuolimą ant Nacionalio Asembleo Taikai Ginti, tarp kitų plakatų turėjo sekantį: "Mes Norime Krikščioniškos Taikos, o ne Maskvinės". Nežinau, ar šį plakatą nešė lietuviai dipukai, ar kurie kiti. Tas ir nesvarbu. Aš noriu tik tai priminti jiems, į ką panaši ta jų krikščioniška taika.

Tie krikščioniškos taikos šalininkai bruko žmonėms į rankas lapelius. Tuose lapeliuose pasakyta, kad taika pasaulyje bus tik tuomet, kada Maskva bus paversta griuvėsiais. Štai kokia yra jų "krikščionių" taika.

Tas dar ne viskas. Kuriam reikia dar aiškesnio vaizdo,

galite pasižiūrėti į Korėją, kur krikščionys, Jungtinių Tautų vadovybė, gina "taiką." Pusė Pietų Korėjos — vieni pelenai. Milijonai žmonių užmušta, miestai ir kaimai sudeginti.

Mes sakome: "Viešpatie, saugok mus ir visą pasaulį nuo tokių krikščionių ir jų taikos!"

Čia dar galima pridėti ir tą, kad tuos plakatus nešė tie, kurie arba patys devėjo nacių uniformas ir padėjo naciams vykdyti jų "krikščionišką misiją" arba karštai rėmė juos. Kurie nori pamatyti, kuo tie krikščionys pasižymėjo laike praėjusio karo, galėtų pasižiūrėti į tas kempes, pečius, kur buvo sudeginta 6,000,000 žmo-

nių. Mes savo suvažiavime turėjome vieną dipukę, kuri pasakojo, kaip naciai sudegino jos tėvus. Jie niekaip negalėjo suprasti, kaip dabar valstybių vyriausybės gali ieškoti bendradarbiavimo su tais žmonių deginimo garbintojais.

Delegatas

Sunku Suprasti

KIRKLAND LAKE. — Mūsų aukso kasyklų miestas yra nedidelis, bet čia randasi grupelė dipukų. Atrodo, kad jų yra visur. Bet mes

Lietuviški Rekordai

- 16082 Polka Klumpakojis Lietuviškas Kadrilius
- 16145 Eišim Laukan Pragėriau Žirgelį
- 16171 Sudiev Sesutės Svajonė ir Meilė
- 16182 Sabas God — Polka Lakštutė — Polka
- 16206 Stoviu Prieš Tave Oi Mergelė
- 16284 Kam Šeri Žirgelį Kai Aš Turėjau
- 16304 Kanapių Polka Ona — Polka
- 16305 Daratyte — Polka Beržų Polka
- 16308 Dru-Lia Tu Lietuva, Tu Mano Kai Aš Turėjau Kaimė Mergelė
- 16309 Būk Vyras — Polka
- 16312 Lietuvos Liaudies Dainelės (1 & 2)
- 16313 Našlaitės Kapas - Daina Griuvėsių Gėlelė
- 16322 Kur Bakūžė Samanota Mano Rožė
- 16323 Dukružėlė Mergų Bėdos
- 16325 Laukiau Tavęs Mergų Polka

Rekordai Siunčiami į Bile Vieta Kanadoje
Kaina \$1.35 (plus persiunt.)
Mes taipgi parduodame radio ir televizijos imtuvus, pečius, namų baldus.

Original Furniture Co.
438 Queen St. W., Toronto

M. W. Kellermann
ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telėf. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

CANADIAN PREMIERE

Adult Entertainment

MEN PAID WELL FOR HER LOVE!

HER NAME WAS ON THE LIPS OF MANY MEN!

ROZINA THE FOUNDLING
MARIE GLAZOVA
ZOEKĖ ŠTEPANEK

WITH A CAST OF THOUSANDS

COMPLETE ENGLISH TITLES PRODUCED IN THE PRAGUE

LAUGH HIT... LAUREL & HARDY "PACK UP YOUR TROUBLES!"

LA SALLE
DUNDAS & SPADINA WA-6923

DOORS OPEN 6 P.M. ADMISSION 60¢ TAX INC.

Tiktai Vieną Savaitę, Pradedant Pirmadienį, Balandžio 16

Real Estate Broker

Robert P. Rice

Kas norite pirkti ar parduoti namus ar biznį, kreipkitės pas mus — rasite teisingą ir nuoširdų patarnavimą

Kalbame ir lietuviškai — Klauskit Peter

656 Bloor St. W. Tel.: LA. 1277
(Toronto)

stebimės ne tuo, kad jų vi-

Balandžio 3 dieną jie pasikvietė iš Montrealo kunigėlių dėl išklausymo jų išpažinties. Mums tikrai nesupranta-

ma, kaip tai gali būti, kad žmonės, gyvendami šiais aukštos kultūros ir progreso laikais, nesigėdyja laikytis įsikibus į kunigo skverną.

Dzūkas

Sūnų ir Dukterų Draugijos
Pirma Kuopa Rodys

Gražias Filmas

Sekmadienį, Balandžio 15 Dieną

Lietuvių Svetainėj
(160 Claremont St.)

Visi Kviečiami Atsilankyti

Pradžia 8 val. vak.

Rengėjai

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Zakietus, Skraistes ir Kelnierius

- Siuвам Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

Dėl padėjimo vasarai į šaldytuvą šaukit: EM. 3-8884
Sandėlis ant Vietos

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

Elora Flower Shop

72 Lippincott St. RA. 5459

(Vienos durys į šiaurę nuo College)

630 Queen St. W. PL. 4183

(Tarp Markham ir Palmerston)

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Visos Mūsų Gėlės Yra Garantuotos Jūsų Pasitenkinimui; Pasitaikius Netinkamoms, Tuojau Iškeičiamos.

Mūsų Kainos Taipgi Žemesnės

Po darbo valandų telefon.: LO. 3691 arba OR. 4175

Tel. AD. 1618

Šventadieniais: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Pranešimai

Winnipeg, Man.

Metinis Parengimas

Sūnų ir Dukterų Draugijos 7-tos kuopos metinis parengimas - susirinkimas su paskaita ir po to tradicine kavute įvyks balandžio 15 dieną, 2.30 val. po pietų, Winnipeg lietuvių klubo salėje — 240 Manitoba Ave.

Narių dalyvavimas privalomas.

Nuoširdžiai kviečiami svečiai be pažiūrų skirtumo atsilankyti į šios ekonominės lietuvių organizacijos rengimą, kur pajusite lietuvišką nuoširdumą ir susipažinsite su pačios organizacijos tarpusavės paramos nauda.

Valdyba

Hamilton, Ont.

Kalbės Dr. Woodard

Hamilton Taikos Komitetas rengia masinį mitingą sekmadienį, balandžio 15 dieną, 2 valandą po pietų, Royal Connaught Hotel, Crystal Ball room. Šiame mitinge vyriausiu kalbėtoju bus Dr. Christopher Woodard iš Londono, Anglijos, kurs dalyvavo Taikos suvažiavime Varšuvoje, taipgi Kanados Taikos suvažiavime šio mėnesio pradžioje.

Visi Hamiltono ir apylinkės taiką milintieji piliečiai maloniai kviečiami dalyvauti be skirtumo tautų, rasės, religijos ir politinių įsitikinimų, nes taika yra visus vienodai liečiantis reikalas.

Įėjimas laisvas.

Taikos Komiteto Narys

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirma Kuopa Rengia

Moterų Pajų Balių

Šeštadienį, Balandžio 14 Dieną

Lietuvių Svetainėje

(160 Claremont St.)

Moterys ir merginos kviečiamos atsinešti pajų, o vyrai — ateiti pasivaikšinti ir pasilinksinti.

Bus Smagūs Šokiai Prie Geros Muzikos

Pradžią 7.30 val. vakaro

Rengėjai

Jie Dovanų Veltui Neduoda

TORONTO. — Pereitą šeštadienį turėjome progą girdėti D. Šostakovičiaus, tarybinio kompozitoriaus, oratoriją "Miško Daina". Reikia pasakyti, kad nei vienas, kurie dalyvavome, nesigailėjome sumokėję po \$2.00 ir daugiau. Beklausant tos oratorijos kilo mintis, kad Tarybų Sąjungoje dovanos dalinamos ne už menkniekius, o už didelius darbus.

Oratorija susideda iš septynių dalių: Kada karas užsibaigė, Papuošim tėvynę medžiais, Prisiminimai praeities, Vaikai sodina medžius, Stalingradas eina pirmyn, Rytdienos pasivaikščiojimas ir Garbė. Pildė Toronto simfonijos orkestras ir choras iš 160 narių, vadovybė E. Gartnerio, ir du solistai. Pirmas judėjimas (andante), Kada karas užsibaigė, yra tarybinių žmonių daina ir džiaugsmas karui pasibaigus, planavimas rekonstrukcijos ir Stalino planas apgalėjimui gamtos.

Antras (allegro), Papuošim tėvynę medžiais, yra pradėjimas Stalino plano.

Trečias (adagio), Praeities prisiminimas, yra paveikslas senos Rusijos, pilnas žmonių dėjonių ir skundų prieš pispaudą. Čia jaučiama Mussorgskio įtaka.

Ketvirtas, Vaikai sodina medžius, yra lengvas ir linksmas, taip kaip pavasaris. Tai dainos jaunų miškininkų.

Penktas, Stalingradas eina pirmyn, perstato Stalingrado komjaunimą, jo entuziazmą.

Šeštasis, Rytdienos pasivaikščiojimas, vėl grįžta prie adagio. Tai įsivaizdavimas skaisčios rytdienos. Tai ne lyginant jaunų medelių dygimas.

Paskutinis, Garbė, apvainikuoja viską. Čia orkestras, choras, solistai — visi iškelia triumfą, pergale ir garbę.

Sunku apsaityti žodžiais. Zmogus gali tik tai jausti.

Kada perstatymas buvo užbaigtas, publika sustojo ir plojo taip kraštai, kad salė skambėjo. Plojimas tęsėsi kelias minutes. Visi pildytojai buvo pilni džiaugsmo.

Vakaro programa susidėjo

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių patina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

iš visos eilės numerių. Buvo sugriežta Betoveno Egmonto overtura, kuri vaizduoja kaip Egmont (1522 metais), didvyriškas olandų lyderis, pažeistas laike olandų kovos prieš ispaniškus prispaudėjus, miršta nuo žiaurių priešų. Paskutinėje valandoj jis mato pergale, ateinančią laisvę savo žmonėms. Betovenas parašė šią overturą 1810 metais pagal Getės tragediją "Egmont". Tai nepaprastai gražus kūrinys.

Buvo dainuojamos Newfoundlando, francūzų liaudies dainos, negrų ir žydų dainos, taipgi buvo pagriežti trys numeriai iš kanadiečio kompozitoriaus John Weinzweigo kūrybos "Red Ear of Corn." Red Ear of Corn yra liaudies baletas iš dviejų veiksmų, kuriam muzika paimta iš indijonų ir francūzų liaudies dainų. Simfonijos orkestras pagriežė tris šokius iš šio baletu: Introduction and barn dance. Ceremonial dance, ir Tribal dance.

Kompozitorius Weinzweig yra produktyvus kūrėjas, taipgi Toronto muzikos konservatorijos mokytojas.

Programa, vienu žodžiu, buvo tikrai graži.

Koncertą surengė Kanados-Tarybų Sąjungos Draugiskumo Draugija.

J. Y.

Mirė M. Genevičius

HAMILTON. — Mirė senas lietuvis kanadietis Mykolas Genevičius, gan ilgą laiką sirgęs širdies liga. Mykolas Genevičius atvyko Kanadon 1921 metais iš Lietuvos. Kilęs iš Bijautonių kaimo, Ziežmarių valsčiaus. Paskutiniu laiku gyveno Hamiltone, čia išgyveno apie 10 metų laiko. Dirbo B. Greening Wire Co.

Velionis turėjo daug draugų ir pažįstamų. Mirė dar neseno amžiaus.

Velionis buvo pažangaus judėjimo rėmėjas. Priklausė prie LLD ir buvo 113 kuopos protokolų raštininku.

Nuliūdime paliko žmoną, gimines, draugus bei pažįstamus. Palaidotas Woodland kapinėse.

Lai būna jam lengva Kanados žemelė.

Mirusio Draugas

Palaikykite Tuos Biznierių,
Kurie Skelbiai
LIAUDIŠKĄ BALSĄ

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisyimo Darbą

Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Lietuviška Moterų Plaukų Kirpykla

Janet's Beauty Salon

346 Broadview Ave. GERRARD 6620

(Kampas Gerrard)

Kerpam plaukus, dažom ir garbenuojam

Savininkė: EVA VILIONIENE

Helen's Fabrics

Lietuviška krautuė visokių medžiagų dėl moteriškų suknelių, gatavų mergalčių suknelių, įvairių skarelė pasipuošimo sagučių ir t. t. Prieinama kaina.

1451 DUNDAS ST. WEST — TORONTO

Savininkė E. Dabravolskienė

Stinson's Jewellery

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias jewellery prekes.

2186 Dundas St. W. — Toronto — LO. 1397

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinių Apšildymą

Atliekam Kitus Plumberio Darbus

Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina

236 CRAWFORD ST. Tel. LA. 5191

TORONTO

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.

Darbas ir Prekės Garantuota

Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272 1/2 Queen St. W., Toronto

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas

Reikalui esant prašome kreiptis pas mane

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619